

GLISNE | KASINA WIELKA | KASINKA MAŁA | LUBOMIERZ | ŁĘTOWE
ŁOSTÓWKA | MSZANA GÓRNA | OLSZÓWKA | RABA NIŻNA

Mszana Dolna

NASZA GMINA

KWIECIEŃ 2026 Nr 1 [118] BIULETYN SAMORZĄDOWY | EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WWW.MSZANA.PL

GS-y kupione. Nowy rozdział dla centrum Mszany Dolnej **STR. 2**

V Zagórzeński Jarmark Wielkanocny – odczarowany! **STR. 30**

Aleksandra Kołodziej w Mediolanie i Cortinie 2026 **STR. 36**

GS-y kupione. Nowy rozdział dla centrum Mszany Dolnej

13 marca 2026 roku Gmina Mszana Dolna stała się właścicielem nieruchomości położonych w samym sercu miasta – budynków dawnego „Starego” i „Nowego Sezamu” oraz restauracji „Magnolia”. To moment przełomowy – nie tylko symboliczny, ale przede wszystkim strategiczny dla przyszłości naszej wspólnoty.

Inwestycja, która otwiera możliwości

Jestem przekonany, że jest to jedna z najważniejszych inwestycji w historii naszego samorządu. Nabycie tych obiektów otwiera przed nami możliwości, których nie mielibyśmy, decydując się na budowę nowych budynków od podstaw. To rozwiązanie racjonalne ekonomicznie, a jednocześnie pozwalające zachować i przywrócić życie miejscu dobrze znanemu mieszkańcom.

Naszym celem jest stworzenie przestrzeni, która będzie służyć wszystkim: dzieciom, młodzieży, dorosłym i seniorom. W budynkach ma funkcjonować Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji. Powstanie miejsce integracji, aktywności i rozwoju, otwarte na potrzeby mieszkańców i odpowiadające na współczesne wyzwania społeczne.

Determinacja mieszkańców i wspólny sukces

Droga do finalizacji zakupu nie była łatwa. Transakcja przez długi czas stała pod znakiem zapytania, a decyzję poprzedziły burzliwe dyskusje, analizy ekonomiczne, konsultacje eksperckie oraz konieczność ponownego głosowania w Radzie Gminy. Ostatecznie, stosunkiem głosów 12 do 2, radni Gminy Mszana Dolna wyrazili zgodę na zakup nieruchomości.

Ogromne znaczenie miało zaangażowanie mieszkańców, przekonanych, że obiekty będące owocem pracy poprzednich pokoleń mieszkańców Mszany Dolnej i okolic powinny pozostać własnością publiczną i służyć celom społecznym. Pod petycją popierającą zakup nieruchomości w centrum Mszany Dolnej, w krótkim czasie podpisało się ponad dwa tysiące osób. To wyraźny sygnał, że sprawy lokalne są dla Państwa

Wójt Mirosław Cichorz

ważne, a wspólne działanie ma realną siłę. Dziękuję wszystkim, którzy wsparli tę inicjatywę, a w szczególności jej inicjatorom – Katarzynie Kołodziej i Zofii Guzarze.

Racjonalne gospodarowanie środkami

Na zakup nieruchomości Rada Gminy zabezpieczyła kwotę 6 500 000 zł. Ostatecznie udało się sfinalizować transakcję za 5 125 200 zł, co stanowi około 60% wartości wynikającej z operatów szacunkowych. Oznacza to oszczędność przekraczającą 1,3 mln zł.

To ważny argument potwierdzający zasadność tej decyzji – inwestujemy w istniejącą infrastrukturę za kwotę znacznie niższą niż koszt budowy nowych obiektów o podobnym standardzie i przeznaczeniu.

Dokończenie na str. 4

Mszana Dolna
NASZA GMINA
BIULETYN SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Gminy Mszana Dolna
ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna
tel. 18 331 00 09, 18 331 02 23, 18 331 02 59

Skład i druk: IPRESS STUDIO WWW.IPRESS.PRO

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania nadsyłanych tekstów, ich wyboru do publikacji oraz opatrywania własnymi tytułami.
ISSN 1734-8978

Z urzędu w nowe życie – pożegnaliśmy emerytów Gminy Mszana Dolna

24 lutego 2026 r. dla pięciu pracowników Gminy Mszana Dolna zakończył się ważny etap aktywności zawodowej – rozpoczęli zasłużoną emeryturę. Oddali tej gminie i jej mieszkańcom dużą część swojego życia. Towarzyszyli jej na różnych etapach rozwoju, współpracowali ze wszystkimi wójtami oraz kolejnymi kierownikami jednostek organizacyjnych.

15 powodów

Kampania społeczna „15 powodów” Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę (FDDS) porusza temat ochrony dzieci i młodzieży przed negatywnym wpływem mediów społecznościowych. Jej celem jest zwrócenie uwagi na realne zagrożenia w serwisach społecznościowych oraz doprowadzenie do zmiany granicy wieku dostępu do nich z 13. do 15. roku życia i skutecznego egzekwowania tego limitu.

WYDARZENIA

GS-y kupione. Nowy rozdział dla centrum Mszany Dolnej	4
Pierwsza Sesja Gminnej Rady Seniorów	5
Zachwyca kondycją, wyglądem, sposobem bycia – najstarsza mieszkanka Gminy ma już 105 lat!	5
Zmarła prof. Józefa Kobylńska – Zagórzanka, która opisała język swojej ziemi	6

Pożegnaliśmy prof. dr hab. Józefę Kobylńską	7
Z urzędu w nowe życie – pożegnaliśmy emerytów Gminy Mszana Dolna	10

Za nami IX wojewódzki Konkurs Czytelniczo-Plastyczny „Góralskie Czytanie” Gwarowych Tekstów Literatury Regionalnej Ziemi Zagórzańskiej	12
Weź udział w wiosennym sprzątaniu gminy	13
W rytmie wielkopostnej zadumy	14
Uczcili pamięć o Żołnierzach Wyklętych	15
Nagrody dla utalentowanych mieszkańców Gminy Mszana Dolna	16
Kultura górska ze statusem ochronnym	19
Ćwierć wieku kołędniczego świętowania!	

Jubileuszowa XXV edycja Powiatowego Przeglądu Kołędniczego „Zagrojcie ta Turoniuwi” w Kasinie Wielkiej	20
15 powodów	22

Zagórzańskie Smyki – pierwszy żłobek w Gminie Mszana Dolna	28
V Zagórzański Jarmark Wielkanocny – odczarowany!	30

Bartłomiej Puto i Aneta Kobryń w czołówce Zimowych Igrzysk Paraolimpijskich	34
Z Łętowego na olimpijskie trasy – Aleksandra Kołodziej w Mediolanie i Cortinie 2026	36
„Mistrzowskie posunięcie” – I Noworoczny Turniej Szachowy	38
Realizujemy projekt „Dziedzictwo Górali Zagórzańskich – Kultura i Tradycja bez Granic”	38
Nowa odstona świetlicy wiejskiej w Olszówce	39
Program ostonowy „Na zdrowie seniorze”	40

GS-y kupione. Nowy rozdział dla centrum Mszany Dolnej

Dokończenie ze str. 2

Co dalej? Pierwsze kroki i wyzwania

Zakup nieruchomości to dopiero początek. Przed nami intensywny etap przygotowań i prac. W pierwszej kolejności konieczne jest:

- wykupienie instalacji fotowoltaicznej o mocy 19 kW, co pozwoli ograniczyć koszty energii,
- wykonanie szczegółowej inwentaryzacji budynków,
- przygotowanie projektów budowlanych dostosowujących obiekty do nowych funkcji,
- realizacja niezbędnych, drobnych remontów we własnym zakresie – przy wykorzystaniu potencjału naszego referatu gospodarki komunalnej.

Równoległe będziemy podejmować działania zmierzające do pozyskania środków zewnętrznych, aplikować w naborach o fundusze na rozwój infrastruktury kulturalnej i społecznej.

Wspólna odpowiedzialność za przyszłość

Nie zabrakło również trudnych momentów i przeszkód – zarówno proceduralnych, jak i społecznych. W przestrzeni publicznej pojawiały się różne scenariusze dotyczące przyszłości tych obiektów, co wywoływało emocje i obawy mieszkańców. Tym bardziej cieszę się, że udało się doprowadzić sprawę do końca i zabezpieczyć te nieruchomości dla dobra wspólnego.

Dziś możemy mówić o sukcesie, ale jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że to dopiero początek drogi. Przed nami wiele pracy, decyzji i wyzwań. Wierzę jednak, że wspólnie – jako samorząd i jako społeczność – stworzymy w tym miejscu przestrzeń, która będzie służyć mieszkańcom przez kolejne pokolenia.

MIROSLAW CICHORZ
Wójt Gminy Mszana Dolna

Pierwsza Sesja Gminnej Rady Seniorów

12 lutego 2026 roku w Urzędzie Gminy Mszana Dolna odbyła się I Sesja Gminnej Rady Seniorów. Obrady otworzył Wójt Gminy, Pan Mirosław Cichorz, który powitał zgromadzonych radnych i zaproszonych gości, podkreślając ważną rolę Rady w życiu lokalnej społeczności.

Podczas sesji radni wybrali swoich przedstawicieli: przewodniczącą Rady została Maria Kowalczyk, wiceprzewodniczącą – Krystyna Masłowicz, a funkcję sekretarza objęła Maria Młynarczyk.

W dalszej części obrad Rada Seniorów zajęła się opiniowaniem projektów uchwał. Jednogłośnie poparła przyjęcie Programu osłonowego „Na Zdrowie Seniorze” oraz Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2026 rok.

Radni pozytywnie zaopiniowali także planowany zakup nieruchomości przez Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska” w Mszanie Dolnej, uznając inwestycję za zasadną i korzystną dla lokalnej społeczności.

Rady Seniorów powstają, aby aktywnie włączać osoby starsze w życie społeczności lokalnej. Ich celem jest m.in. doradzanie władzom gminy w sprawach dotyczących seniorów, opiniowanie projektów uchwał, a także inicjowanie działań wspierających zdrowie, bezpieczeństwo i integrację osób starszych. Dzięki temu seniorzy

mają realny wpływ na decyzje dotyczące ich codziennego życia i mogą dzielić się swoim doświadczeniem z młodszymi pokoleniami.

ANNA PETRYCKA

Zachwyca kondycją, wyglądem, sposobem bycia – najstarsza mieszkanka Gminy ma już 105 lat!

Władysława Nawara urodziła się na przysiółku Zagródce w Kasince Małej. Spędziła tam całe swoje życie, czyli 105 lat! W dniu, w którym swoje urodziny świętuje najbardziej znana Zagórzanka, Justyna Kowalczyk – Tekieli (19 stycznia), z naręczem kwiatów i dobrych życzeń do najstarszej Zagórzanki pospieszył Mirosław Cichorz, Wójt Gminy Mszana Dolna.

Szacowna Jubilatka w 106. rok swojego życia weszła co prawda 16 grudnia ubiegłego roku, jednak starym zwyczajem

gospodarz Gminy nie przeszkadzał w rodzinnej celebracji urodzin oraz rodzinnym przeżywaniu Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku. Panią Władysławę zastał w kondycji lepszej niż rok wcześniej. Uciął sobie z nią długą pogawędkę o wszystkim: zdrowiu, pogodzie, sytuacji rodzinnej i społecznej. Dobrze było słuchać płynących z ust Jubilatki pochwał pod adresem synowej oraz całej opiekującej się nią rodziny; miło oglądało się dumę i prawdziwą radość gospodarzy z seniorki rodu. A w tym od ubiegłego roku trochę się zmieniło – na świat przyszedł Staś – praprawnuk Władysławy! Z niedowierzaniem słuchaliśmy, jak stulatka wymienia bez problemu imiona poszczególnych członków swojej rodziny, doskonale pamięta nasze spotkanie sprzed roku, orientuje się w sytuacji na świecie...

Jej sposób na długowieczność? Praca, pogoda ducha, zdrowy styl życia. A to do łatwych nie należało. Wychowała dwóch synów, doczekała się 6 wnuków, 12 prawnuków i jednego praprawnuka! Wcześniej owdowiała, ale dzięki ciężkiej pracy na roli udało jej się zapewnić byt synom. Jeden z nich przejął po niej prosperujące do dzisiaj gospodarstwo rolne. Nasza jubilatka sporadycznie chodzi do lekarza, a w szpitalu, i to na krótko, była tylko dwa razy! I choć uskarża się na ból nóg, to robi to tylko dlatego, że brakuje jej siły do samodzielnego chodzenia... Otoczona pomocną rodziną radzi sobie doskonale z tą drobną niedyspozycją! Czy nam, młodszym, potrzeba lepszego przykładu?

MAGDA POLAŃSKA

Zmarła prof. Józefa Kobylińska – Zagórzanka, która opisała język swojej ziemi

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci prof. dr hab. Józefy Kobylińskiej. Wybitna badaczka języka, historii i kultury Zagórzan zmarła 24 lutego 2026 r. w Krakowie, w wieku 97 lat.

Józefa Kobylińska urodziła się 6 stycznia 1929 r. w Mszanie Dolnej. Ukochała tę ziemię i w nią wrosła. Prywatnie i zawodowo życie związała z Krakowem, jednak swoje zainteresowania ulokowała w stolicy Zagórzan i jej okolicach.

Prof. dr hab. Józefa Kobylińska była językoznawcą i pracownikiem naukowym Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (dawniej Wyższej Szkoły Pedagogicznej, a następnie Akademii Pedagogicznej), gdzie pełniła szereg funkcji, m.in. wicedyrektora Instytutu Filologii Polskiej, prodziekana i dziekana Wydziału Humanistycznego. Była wychowawcą wielu pokoleń nauczycieli polonistów oraz licznych badaczy języka.

Jest autorką ponad sześćdziesięciu rozpraw i artykułów oraz pięciu książek: „Rozwój form dopełniacza lp. rodzaju męskiego”, „Słowniki w nauczaniu języka polskiego w szkole średniej”, „Gwara w utworach Władysława Orkana (Fonetyka, Słowotwórstwo, Fleksja)”, „Świat językowy Władysława Orkana”, „Słowa i stereotypy”, „Słownik gwary gorczańskiej (zagórzańskiej)” i skryptu: „Gramatyka języka staro-cerkiewno-słowiańskiego z ćwiczeniami”.

O zainteresowaniach badawczych prof. Kobylińskiej zdecydowało miejsce urodzenia oraz bardzo dobra znajomość kultury i gwary górali zagórzańskich. Stąd kierunki jej naukowych dociekań koncentrowały się wokół czterech tematów: pisarstwa Władysława Orkana, gwary zagórzańskiej, języka Ksiąg gromadzkich wsi Kasina Wielka oraz historii, zwłaszcza najnowszej, jej małej ojczyzny. Od 1965 r. była członkiem Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego (Oddział w Mszanie Dolnej).

Swoją zawodową uwagę i wiedzę skupiła również na terenie Gminy Mszana Dolna. Jest autorką **Słownika gwary gorczańskiej (zagórzańskiej)** – jedynego w regionie słownika pożytecznego dla leksykografii gwarowej, zawierającego ponad 10 000 haseł (bez podhaseł i związków wyrazowych), z czego około trzy czwarte to wyrazy i wyrażenia bardzo ważne dla geografii językowej. W recenzji do książkowego wydania tego słownika prof. Marian Kucała podkreślał, że obecnie trudno by już było zebrać taki materiał, gdyż gwary cofają się i zanikają. Prof. Kobylińska ocaliła więc od zapomnienia najistotniejszy fragment naszego dziedzictwa kulturowego.

Prof. dr hab. Józefa Kobylińska, 1929-2026

Badala również pod względem językowym najstarszy zabytek piśmiennictwa z naszego regionu – Księgi gromadzkie wsi Kasina Wielka. Opublikowała na ten temat kilka artykułów, a całościowe opracowanie **Studia nad językiem ksiąg gromadzkich wsi Kasina Wielka 1513–1804** wydane zostało z okazji 650-lecia lokacji Kasiny Wielkiej. W recenzji tego wydania prof. dr hab. Leszek Bednarczuk podkreślał wyjątkowy charakter tej pracy, pisząc m. in., że jest ona swoistą encyklopedią wiedzy o życiu codziennym i kulturze dawnych Zagórzan. Licząca ponad 500 stron monografia została nazwana „językowym pomnikiem wystawionym przez Autorkę jej ojczystej ziemi zagórzańskiej”.

Temat Kasiny Wielkiej jako krainy mogił i krzyżów, prof. Kobylińska poruszyła również w artykule opublikowanym w *Roczniku Sądeckim* (tom XLIII).

Opracowała także kilkadziesiąt biogramów osób związanych z ziemią zagórzańską, głównie członków ruchu oporu Armii Krajowej oraz ofiar gestapo i NKWD i opublikowała w *Małopolskim słowniku biograficznym uczestników działań niepodległościowych 1939–1956* oraz w czasopismach regionalnych.

Swoją wiedzę na temat regionu, historii i kultury Zagórzan dzieliła się hojnie z wszystkimi zainteresowanymi – wygłaszając referaty na konferencjach naukowych, podczas zjazdów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, a także na konferencjach nauczycielskich i spotkaniach z młodzieżą.

Pozostawała również w stałym kontakcie z przedstawicielami Gminy Mszana Dolna, udzielając porad, konsultacji i wyjaśniając wiele kwestii dotyczących gwary zagórzańskiej, prawidłowej odmiany nazw przysiółków i szczytów górskich, historii, kultury i tradycji ludowej tego regionu, a także biografii osób szczególnie zasłużonych dla obszaru zamieszkałego przez górali zagórzańskich. Efektem tej współpracy był spory zbiór opracowań związanych bezpośrednio z historią, tradycjami i kulturą Zagórzan, który przekazała do wykorzystania przez mieszkańców Gminy. Niektóre z nich zostały napisane specjalnie do biuletynu „*Nasza Gmina Mszana Dolna*”.

Wśród artykułów przekazanych do Urzędu Gminy Mszana Dolna znalazły się m. in.:

„*Kasina Wielka – miejsca pamięci*”, „*Jeszcze o goralenvolku i Zagórzanach*”, „*O nazwie miejscowości Słomka*”, „*Nazwy spadków*”, „*Jak wieś Mszana Dolna miastem się stała*”, „*Historia nazwy Łostówka*”, „*Nazwy pokrewieństwa w księgach gromadzkich wsi Kasina Wielka (pow. limanowski) XVI–XVIII w.*”, „*Obraz ojca w utworach Władysława Orkana*”, „*Wyrazy nazywające klótnię*”, „*Nazwy materialnych powinności rodzinnych w XVI–XVIII w. (na przykładzie Ksiąg gromadzkich wsi Kasina Wielka)*”, „*Jak Zagórzanie postrzegają psa*”, „*Jak się dawniej witano, żegnano, pozdrawiano i nawiązywano rozmowę*”, „*Pasierbiec i Matka Boska Pocieszna*”, „*Imiona OO. Dominikanów krakowskich w „Księgach gromadzkich wsi Kasina Wielka” (XVII–XVIII w.)*”, „*Jak się moja wieś urbanizowała*”, „*Mszańskie cmentarze, mogiły i miejsca pochówków*”, „*Językowe zagadki nazwy Niedźwiedź*”, „*Jak Burdelówka w Grunwald się przemieniła*”, „*Partyzant z Węglówki na mszańskim cmentarzu*”, „*Czy góra Lubogoszcz lubi gości?*”, „*Klótnie i awantury na wsi*”.

Materiały te stanowią cenną skarbnicę wiedzy o regionie Zagórzan – jego nazwach, gwarze, tradycjach, obrzędach, historii i życiu mieszkańców na przestrzeni wieków.

Zapamiętamy ją jako niezwykle elegancką kobietę, serdeczną, otwartą i zawsze pomocną osobę. Tak po ludzku, bo z naukowego punktu widzenia jej dokonania są nie do przecenienia, zarówno w dziedzinie języka polskiego, jak i etnografii, ze szczególnym uwzględnieniem gwary Górali Zagórzańskich – wspominają liderzy Zagórzańskich Dziedzin.

Dzięki pracy i oddaniu prof. Józefy Kobylińskiej pamięć o języku, historii i tradycjach Zagórzan będzie trwać przez kolejne pokolenia. Ona również pozostanie w naszej wdzięcznej pamięci.

Na podstawie: LUDZIE ZIEMI ZAGÓRZAŃSKIEJ
Źródło: ZAGÓRZAŃSKIE DZIEDZINY
ANNA PETRYCKA

Pożegnaliśmy prof. dr hab. Józefę Kobylińską

19 marca (w dniu Jej imienin) w Mszanie Dolnej, a 24 marca 2026 r. w Krakowie pożegnaliśmy prof. dr hab. Józefę Kobylińską. W Mszach św. żałobnych wzięli udział Zagórzanie. Pożegnanie w imieniu społeczności trzech zagórzańskich samorządów odczytał Józef Bierowiec. W Krakowie słowo pożegnalne wygłosili również: Dziekan Wydziału Humanistycznego UP im. KEN, prof. Andrzej Kuropatnicki, w imieniu współpracowników, wychowanków i doktorantów – prof. Ewa Młynarczyk, w imieniu Komisji Historycznej Chorągwi Krakowskiej ZHP – prof. Janusz Wojtyca. Wyrazy wsparcia i współczucia w liście skierowanym do Rodziny Pani Profesor wyraził kard. Grzegorz Ryś, Metropolita Krakowski.

Pożegnanie prof. Józefy Kobylińskiej odczytane podczas uroczystości pogrzebowych, zarówno w Mszanie Dolnej, jak i w Krakowie.

Droga Pani Marto, Szanowna Rodzino zmarłej prof. dr hab. Józefy Kobylińskiej oraz wszyscy jej Bliscy i zgromadzeni tutaj żałobnicy

Stoimy dzisiaj tutaj z bólem w sercu, bo żegnamy kogoś naprawdę wyjątkowego – Panią Profesor Józefę Kobylińską, która dla świata nauki była autorytetem, a dla nas, Zagórczan, była sąsiadką, była po prostu „nasza”.

Mimo jej sędziwego wieku nikt z nas nie był gotowy na to pożegnanie. Pani Profesor miała jeszcze tyle planów, tyle spraw, które zaczęła i które – wydawało się – będzie prowadziła dalej swoim spokojnym, pewnym głosem i stuprocentowym zaangażowaniem. Zostawiła nam jednak coś ważniejszego niż niedokończone projekty. Zostawiła zob-

”

*Choć swoje życie związała z Krakowem
– tam mieszkała i pracowała na uczelni
– sercem zawsze była tutaj, w Mszanie
Dolnej, w Kasinie Wielkiej, Porębie
Wielkiej... Była wśród swoich.
Interesowało ją wszystko, co dotyczyło tej
ziemi: nasza historia, nasze nazwiska,
nasze góry, nasza mowa.*

wiązanie – ciche, ale bardzo wyraźne: żebyśmy tego, co zrobiła dla naszej ziemi, nie zmarnowali.

Choć swoje życie związała z Krakowem – tam mieszkała i pracowała na uczelni – sercem zawsze była tutaj, w Mszanie Dolnej, w Kasinie Wielkiej, Porębie Wielkiej... Była wśród swoich. Interesowało ją wszystko, co dotyczyło tej ziemi: nasza historia, nasze nazwiska, nasze góry, nasza mowa. To, jak mówimy „po naszymu” stało się przedmiotem jej dociekań naukowych i to właśnie tę mowę ocaliła dla następnych pokoleń.

Badała twórczość Władysława Orkana, zgłębiała gwarę zagórzeńską, analizowała język Ksiąg gromadzkich wsi Kasina Wielka, opisywała historię naszej małej ojczyzny, tworzyła biogramy Zagórczan. Dzięki niej wiemy, skąd wzięły się nazwy naszych przysiółków, wiemy, że górskie szczyty są opowieścią zapisaną w nazwie, wiemy, jakie korzenie mają nasze nazwiska... To, co Orkan czuł i opisywał, Ona potrafiła nam wytłumaczyć...

Ale dziś nie żegnamy tylko wielkiej uczzonej – żegnamy osobę, która naukową precyzję, ludoznawcze zainteresowania i harcerską odpowiedzialność połączyła z niezwykłą pracowitością. Żegnamy kobietę, która pamiętała ludzi, która interesowała się losem swoich studentów z Ziemi Zagórzeńskiej, która potrafiła zadzwonić i zapytać zwyczajnie: „Co u Was słychać?”. Żegnamy tę, która czytała nasze lokalne gazety i przejmowała się tym, co dzieje się w samorządach, nawet wtedy, gdy zdrowie nie pozwalało jej tutaj, do nas, już

przyjeżdżać; kobietę, która – gdy sama już nie mogła – posyłała w teren ludzi, aby dokładnie sprawdzili, czy to, co pamięta zgadza się ze stanem faktycznym.

W bibliotekach, podczas jubileuszów, na sesjach rad, na ulicy – wszędzie tam, gdzie przyszło nam się z Nią spotkać – była taka sama: zyczliwa, skupiona, uważna. Była cierpliwą nauczycielką – tłumaczyła, poprawiała, zachęcała. Nigdy nie traktowała nikogo „z góry”, zawsze z szacunkiem.

Oddała tej ziemi więcej niż sama z niej wzięła – zwróciła dobro z nawiązką.

Dziś swoją wdzięczność wobec Niej wyrażamy krótkim słowem „dziękujemy”. Dziękujemy za książki, za artykuły, za wykłady, za odczyty, za godziny rozmów, za to, że nauczyła nas patrzeć na własne korzenie z dumą! Dzięki Niej wiemy, kim jesteśmy.

Pani Marto, pogrążona w żałobie Rodzino – trudno znaleźć słowa, które naprawdę ukoją ból. Chcemy jednak, żebyście wiedzieli, że nie jesteście w tym czasie sami. Cała Ziemia Zagórzeńska jest z Wami. Współczujemy, modlimy się, pamiętamy.

A Pani Profesor obiecujemy – będziemy dbać o to, co kochała: o naszą historię, o naszą mowę, o pamięć. Będziemy kontynuować to, co zaczęła, bo to teraz jest nasze zadanie.

Pani Profesor, dziękujemy za wszystko w imieniu społeczności trzech zagórzeńskich samorządów.

Spoczywaj w pokoju.

W naszych sercach zostaniesz na zawsze.

Z urzędu w nowe życie – pożegnaliśmy emerytów Gminy Mszana Dolna

24 lutego 2026 r. dla pięciu pracowników Gminy Mszana Dolna zakończył się ważny etap aktywności zawodowej – rozpoczęli zasłużoną emeryturę.

Oddali tej gminie i jej mieszkańcom dużą część swojego życia. Towarzyszyli jej na różnych etapach rozwoju, współpracowali ze wszystkimi wójtami oraz kolejnymi kierownikami jednostek organizacyjnych. Byli świadkami przemian społecznych i ogromnego skoku technologicznego, jaki dokonał się na przestrzeni minionych lat – zarówno w czasach prosperity, jak i w chwilach prób, gdy naszą gminę dotykały klęski żywiołowe. Trwali przy niej niezmiennie, obecni w codzienności Urzędu Gminy Mszana Dolna – jako współpracownicy, koledzy, ale przede wszystkim jako ludzie oddani swojej pracy, eksperci w swoich dziedzinach.

To niezwykle uczucie – stanąć naprzeciw nich z wdzięcznością, spojrzeć w oczy i uświadomić sobie, że pewien etap się zakończył. Że nadchodzą zmiany. Że być może nie zawsze byliśmy dla siebie uważni – zajęci, zabiegani, czasem nieskorzy do wyrażenia uznania, docenienia starań czy zauważenia codziennych trudów. A przecież wdzięczność i zyczliwość nie powinny być zarezerwowane na wyjątkowe chwile – powinny być chlebem powszednim w miejscu pracy, zwłaszcza takim jak samorząd, gdzie istotą jest służba

mieszkańcom, pomaganie w rozwiązywaniu ich problemów i prowadzenie ich spraw.

W lutowy poranek pracownicy Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół zgromadzili się w gabinecie Wójta Gminy

– Mirosława Cichorza, który – ze względu na trwający remont – udostępnił swoją przestrzeń na to wyjątkowe spotkanie.

Ze wzruszeniem pożegnaliśmy:

- **Józefa Dudę** – Inspektora ds. Działalności Gospodarczej, Obrony Cywilnej oraz Zarządzania Kryzysowego,
- **Wiktorię Piwowar** – Pracownika Obsługi,
- **Barbarę Potaczek i Elżbietę Biedroń** – Specjalistki Pracy Socjalnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej,
- **Grażynę Muchę** – inspektor ds. ekonomiczno-administracyjnych Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół.

Był to wzruszający moment – chwila zatrzymania w codziennym biegu, okazja do refleksji i wspólnego przeżycia czegoś ważnego, co buduje nas jako wspólnotę pracowników samorządowych. Wójt Mirosław Cichorz podziękował odchodzącym na emeryturę pracownikom za solidną pracę i pogratulował osiągnięć zawodowych.

Głos zabrali również Izabela Malec – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Sylwia Woźniak – kie-

rownik ZEAS oraz Sekretarz Gminy Marek Handzel, który w swoim wystąpieniu krótko przypomniał historię powstania Gminy Mszana Dolna, opierając ją na kilku anegdotach. Podkreślił jednocześnie wkład odchodzących na emeryturę pracowników w budowanie pozytywnego wizerunku urzędu oraz ich solidną pracę, opartą na kompetencjach i wzajemnym zaufaniu.

W imieniu świeżych emerytów głos zabrały Barbara Potaczek (GOPS) i Grażyna Mucha (ZEAS), dziękując współpracownikom za dobrą atmosferę pracy i życząc powodzenia w dalszych zmaganiach zawodowych. Wyraziły także nadzieję na kontynuowanie spotkań i przyjaźni, które w obecnych okolicznościach przeniosą się na grunt prywatny.

Nie zabrakło też wzruszenia, kwiatów i serdecznych słów.

Bo choć kończy się pewien rozdział, to nie kończy się historia – ta będzie miała swój dalszy ciąg, już w innym rytmie, bez pośpiechu, z czasem na to, co dotąd musiało poczekać.

Dziękujemy za lata pracy, obecność i wszystko dobro, które po sobie zostawiacie.

ANNA PETRYCKA

Za nami IX wojewódzki Konkurs Czytelniczo-Plastyczny „Góralskie Czytanie” Gwarowych Tekstów Literatury Regionalnej Ziemi Zagórzeńskiej

„Nie przecinaj korzeni łączących Cię z rodnią ziemią – choćbyś na końcu świata się znalazł. To tak, jakbyś przeciął siły żywota”

WŁADYSŁAW ORKAN

19 marca w Zespole Szkoły i Przedszkola w Łostówce odbył etap wojewódzki Konkursu Czytelniczo-Plastycznego IX „Góralskie Czytanie” Gwarowych Tekstów Literatury Regionalnej Ziemi Zagórzeńskiej.

W konkursie wzięło udział 172 uczniów z 21 szkół Gminy Mszana Dolna, Miasta Mszana Dolna, Gminy Niedźwiedź i dwie szkoły spoza gmin zagórzeńskich tj. Szkoła Podstawowa nr 1 w Siekierczynie oraz Szkoła Podstawowa w Wilczycach. Nad prawidłowym przebiegiem konkursu czuwały cztery komisje konkursowe, które zgodnie stwierdziły, że poziom tegorocznej edycji – zarówno w części plastycznej jak i czytelniczej był bardzo wysoki, a wyłonienie laureatów było niezwykle trudnym zadaniem.

Każdy uczestnik konkursu otrzymał pamiątkowy dyplom oraz upominek dzięki środkom finansowym pozyskanym od Wójta Gminy Mszana Dolna – Mirosława Cichorza, Wójta Gminy Niedźwiedź – Rafała Rusnaka, Burmistrza Miasta Mszana Dolna – Agnieszki Orzeł, a laureaci otrzymają nagrody podczas Gali podsumowującej konkurs.

Jest nam bardzo miło, że ponownie mogliśmy przyjąć gości z tak wielu szkół w naszych progach. Dziękujemy za przybycie oraz profesjonalne i na wysokim poziomie przygotowanie dzieci do tego wydarzenia.

Osobne podziękowania należą się również pracownikom, szczególnie Gronu Pedagogicznemu, Zespołu Szkoły i Przedszkola w Łostówce za wykonanie pięknych dekoracji wpro-

Połącz przyjemne z pożytecznym!

Weź udział w wiosennym sprzątaniu gminy

W dniach 10–11 kwietnia 2026 r. oraz 17–18 kwietnia 2026 r. organizujemy kolejną już akcję Sprzątanie Gminy – Wiosna 2026 r.

Akcja obejmuje teren gminy Mszana Dolna i dotyczy miejsc publicznych, ogólnodostępnych: poboczy ulic, okolic potoków i rzek, placów, parkingów, terenów sportu i rekreacji, okolic obiektów publicznych itp. Akcja nie obejmuje posesji prywatnych!

Do akcji zapraszamy:

Dorosłych mieszkańców gminy; dzieci tylko pod opieką rodziców; radnych, sołtysów, jednostki OSP, stowarzyszenia, kluby sportowe, koła gospodyń oraz wszystkie zainteresowane osoby.

Prosimy, aby starsi uczestnicy zadbali o pełne bezpieczeństwo wszystkich uczestników sprzątania (odblaski!). Akcja nie jest skierowana do szkół.

Liderzy, którzy w swoim otoczeniu znajdą grupę osób i wspólnie posprzątają jakiś obszar gminy, otrzymają worki na odpady oraz rękawice, które można odbierać do 10 kwietnia 2026 r. w Urzędzie Gminy Mszana Dolna, ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna, pokój nr 4. Zebrane śmieci należy zostawić w widocznym, dostępnym miejscu i poinformować organizatora akcji o miejscu złożenia worków. Po zakończeniu akcji zostaną one zabrane przez Firmę Traszkan.

Najbardziej zaangażowane grupy, wyłonione według ustalonych kryteriów oceny, otrzymają nagrody – voucher na seans w kinie, na „Termy Gorce”, na ciastko i kawę w Kawiarni Kierunek Café lub na pizzę. Przewidziano także nagrody rzeczowe.

Koordinatorem akcji jest Referat Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. Tel. 18 33 10 009, wew. 149 lub 139, lub 728 851 799. Zwracamy się z prośbą o wykonanie zdjęć ze sprzątania, dzięki którym podsumujemy akcję na stronie internetowej urzędu i w kolejnym wydaniu kwartalnika Nasza Gmina Mszana Dolna.

Bądź z nami! Możesz mieć wpływ na czystość swojej okolicy!

Sprawozdanie z akcji Sprzątanie Gminy – Wiosna 2026 r. należy dostarczyć do Urzędu Gminy do 30 kwietnia 2026 r.

Regulamin akcji dostępny na stronie www.mszana.pl
PRACOWNICY REFERATU OCHRONY ŚRODOWISKA, ROLNICTWA I LEŚNICTWA

wadzających w klimat zagórzańskich tradycji i kultury, a Radzie Rodziców za przygotowanie poczęstunku.

Z Laureatami Konkursu spotkamy się ponownie 16 kwietnia w siedzibie Instytutu Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpackich w Ludźmierzu na uroczystej Gali podsumowującej tegoroczny konkurs, gdzie zostaną wręczone nagrody.

Wszystkim Uczestnikom serdecznie gratulujemy.

Wyniki Konkursu są opublikowane na stronie: zsplostowka.edupage.org/a/goralskie-cytanie-2

JANINA FLIG, fotografie: Marta Wątor

W rytmie wielkopostnej zadumy

Są takie chwile, kiedy człowiek czuje, że jest dokładnie tam, gdzie powinien być. Takim właśnie momentem była dla nas kolejna Zagórzańska Msza św. Niby Eucharystia jak każda, a jednak inna, bo przeżywana po naszymu, z sercem, z pamięcią o przodkach i z dumą z tego, że jesteśmy Zagórzanami.

Już od progu kościoła widać było, że to dzień wyjątkowy. Zagórzanie ubrali się paradnie, jak przystało na wielkie święto. Były piękne, regionalne stroje – hafty, gorsety, spódnice, serdaki, kapelusze... Wszystko dopięte na ostatni guzik! Nie z obowiązku, nie na pokaz, ale z potrzeby serca. Bo kiedy przychodzi się na taką Mszę, chce się wyglądać godnie i odświętnie – chce się pokazać, że to dla nas ważne. Choć tym razem było kameralnie, atmosfera miała w sobie podniosłość – taką, która rodzi się ze wspólnoty, autentyczności i bliskości.

Szczególnego wymiaru temu przeżyciu dodała rodzina kapela Nawarki z Kasinki Małej – Zagródca (Stowarzyszenie Zagródcańska Wspólnota Kulturalna „Zagródcanie”). Ich muzyka, grana prosto z serca, stała się nie tylko oprawą liturgii, ale i modlitwą samą w sobie. Dźwięki niosły się spokojnie, wpisując się w wielkopostną zadumę, a jednocześnie przypominając, jak pięknie wiara spleta się u nas z kulturą i lokalnym dziedzictwem.

Cieszyła obecność osób, którym naprawdę leży na sercu rozwój regionu i promocja dziedzictwa Górali Zagórzańskich.

To ludzie, którzy nie stoją z boku. Są z nami, modlą się razem z nami, rozmawiają, słuchają, działają w lokalnych społecznościach. Swoim udziałem w takich wydarzeniach dają świadectwo, że tradycja nie jest tylko wspomnieniem, ale żywą częścią naszej codzienności. Doskonale w tę aurę wpisał się O. Marek Stachowicz, wikariusz z Parafii w Lubomierzu, dając świadectwo przynależności do tej wspólnoty. Nie sposób nie wspomnieć też o nieustającym wsparciu sołtysa, Józefa Niecukuli, gospodarza wsi położonej malowniczo na styku Beskidu Wyspowego i Gorców. Od lat stoi przy tych inicjatywach, pomaga, wspiera, dopina sprawy organizacyjne, a przede wszystkim jest obecny. Co więcej, w prace społeczne angażuje też swojego syna, Marcina. To ważne, bo takie wydarzenia nie robią się same. Potrzeba ludzi, którym zależy.

Po Eucharystii, jak to już u nas bywa, nikt się nie spieszył do domu. Był czas na rozmowę, uścisk dłoni, wymianę kilku dobrych słów. Tradycyjnie można było też zaopatrzyć się w produkty lokalne wyróżnione Znakiem Promocyjnym Zagórzańskie Dziedziny. I znów było w czym wybierać. Słodko kusily miody z Pasieki Przygórze nr 248 Józefa Bierowca, pachnące zagórzańską łąką i lasem – takie prawdziwe, górskie, z charakterem. Obok swoje rękodzieło prezentowała Zofia Piętoń – jej misterne koronki od lat zachwycają precyzją i delikatnością. Przygotowała już serwetki do wielkanocnych koszyczków, stroiki świąteczne i bardzo modne zawieszki do torebek. Zaskoczyła i tym razem – przepiękne kapelusiki góralskie przyciągały wzrok i budziły podziw. W każdej z wydzierganych przez nią rzeczy widać pracę rąk i serce włożone w detal.

Zagórzańska Msza św. to nie tylko wspólna modlitwa. To spotkanie ludzi, którzy czują, że łączy ich coś więcej niż miejsce zamieszkania. To wspólnota, która chce pamiętać o swoich korzeniach i jednocześnie patrzeć do przodu. I właśnie w takich chwilach widać wyraźnie, że Zagórzańskie Dziedziny to nie nazwa, ale żywa, codzienna historia pisana przez konkretnych ludzi. Chcecie doświadczyć takich wrażeń? Zapraszamy – kolejna okazja do spotkania z Zagórzanami będzie 29 marca. Wtedy to wspólnie zakończymy zimowy sezon tych regionalnych Eucharystii odprowadzanych w Lubomierzu. Na lato znowu przeniesiemy się do Kasiny Wielkiej...

MAGDA POLAŃSKA

Uczcili pamięć o Żołnierzach Wyklętych

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Polsce obchodzony jest od 1 marca 2011 roku. Żołnierze Wyklęci stawiali opór sowietyzacji Polski, przez lata skazani byli na prześladowania. Dziś stanowią wzór patriotyzmu i walki o wolność. Obchody rocznicy zamordowania 1 marca 1951 r. przywódców IV Zarządu Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość, to wyraz hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji, za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji patriotycznych oraz krew przelaną w obronie Ojczyzny.

Tradycyjnie, 3 marca na Śnieżnicy (1006 m n.p.m.) w Paśmie Beskidu Wyspowego, w ramach obchodzonego Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, kadra kierownicza Karpackiego Oddziału Straży Granicznej im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich wzięła udział w zbiórce oraz Mszy świętej polowej, odprawionej w intencji Żołnierzy Wyklętych w kaplicy Młodzieżowego Ośrodka Rekolekcyjno – Rekreacyjnego na Śnieżnicy w Kasinie Wielkiej.

To właśnie Pasma Beskidu Wyspowego przemierzał 1 Pułk Strzelców Pod-

halańskich Armii Krajowej, który obejmował głównie teren Podhala i Gorców – cztery bataliony działały w poszczególnych rejonach Inspektoratu Nowy Sącz AK. Pułk ten był jedną z najaktywniejszych jednostek w regionie.

W nabożeństwie upamiętniającym Żołnierzy Wyklętych wzięł udział Komendant Karpackiego Oddziału Straży Granicznej – gen. bryg. SG Adam Jopek, Zastępca Komendanta KaOSG – płk SG Marek Marcisz, Kadra Kierownicza Oddziału i Komendanci Placówek KaOSG. Mszy świętej, z udziałem funkcjonariuszy Wydziału Odwodowego (Reprezentacyjnego) Karpackiego Oddziału Straży Granicznej im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich oraz sztandarem Oddziału, przewodniczył ks. kpt. SG Robert Młynarczyk – Kapelan KaOSG. Natomiast o muzyczną oprawę Mszy świętej zadbał funkcjonariusze Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej.

Podczas uroczystej zbiórki, poprzedzającej eucharystię, nastąpiło wręczenie rozkazów o mianowaniu 12 funkcjonariuszy Karpackiego Oddziału Straży Granicznej im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich na pierwszy stopień w korpusie chorążych SG. Dwie kobiety i dziesięciu mężczyzn w lutym br. ukończyli specjalistyczne szkolenie. Akty mianowania wręczył osobiście Komendant Karpackiego Oddziału SG gen. bryg. SG Adam Jopek.

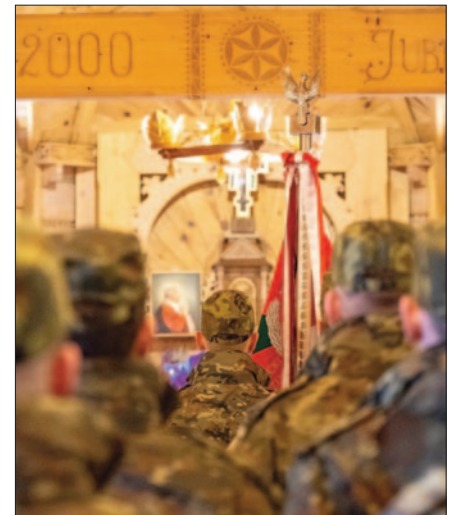
Na zakończenie Komendant KaOSG złożył awansowanym funkcjonariuszom gratulacje i życzył im wytrwałości w służbie oraz sukcesów podczas wyko-

nywania powierzonych obowiązków służbowych.

W Krakowie, Kielcach, Tarnowie, Zakopanem oraz Barnowcu (gmina Łabowa) również odbyły się uroczystości z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych z udziałem funkcjonariuszy Karpackiego Oddziału Straży Granicznej. Wszystkie obchody przebiegały zgodnie z ceremoniałem wojskowym. Na ich zakończenie, delegacje złożyły okolicznościowe wiązanki kwiatów pod pomnikami upamiętniającymi bohaterów polskiego powojennego podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego.

Natomiast w niedzielę 1 marca 2026 r. na Górnej Równi Krupowej funkcjonariusze Placówki Straży Granicznej w Zakopanem wzięli udział w XIV Edycji Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych-Tropem Wilczym.

Źródło: KOSG

Nagrody dla utalentowanych mieszkańców Gminy Mszana Dolna

Bardzo uroczystym punktem obrad XXIX sesji Rady Gminy Mszana Dolna było wręczenie nagród Wójta Gminy Mszana Dolna dla uzdolnionych mieszkańców tego samorządu. Otrzymują je osoby, które w ciągu ubiegłego roku odniosły wybitne sukcesy w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury lub osiągnęły wysokie wyniki sportowe.

Tym razem, Mirosław Cichorz, Wójt Gminy Mszana Dolna, w obecności gminnych rajców obecnych na sesji gości wyróżnił w dziedzinie kultury Klaudię Gawronek z Kasinki Małej, zaś w zakresie sukcesów sportowych zawodników UKS KORYO Mszana Dolna: Ewę Murzyn, Angelikę Luźniak z Łętowego, Pawła Karpierza, Martynę Uchacz, Aleksandrę Karpierz, Jakuba Karpierza, Wojciecha Karpierza z Mszany Górnej, Karolinę Szczęsnowską, Mateusza Szczęsnowskiego, Tomasza Cieżaka i Kamila Dawca z Kasinki Małej.

Z gratulacjami i życzeniami do nagrodzonych pospieszyli radni, z Janem Chorągwickim Przewodniczącym Rady i Agnieszką Zawadzką, Wiceprzewodniczącą Rady na czele oraz gminni sołtysi.

***

Klaudia Gawronek to utalentowana mieszkanka Kasinki Małej. Od najmłodszych lat przejawia zainteresowania artystyczne w wielu dziedzinach i sukcesywnie je rozwija. Jest uczestniczką i laureatką wielu konkursów, podczas których szczególnie dba o promocję kultury i spuścizny Górali Zagórzeńskich. To dyplomowana lingwistka (Filologia angielska z językiem niemieckim na Uniwersytecie Jagiellońskim

w Krakowie) oraz absolwentka Akademii Muzycznej w Szczecinie. Żywo interesuje się gwarą Górali Zagórzeńskich, ich muzyką, ubiorem i tradycjami. Tworzy prozę i poezję – w gwarze oraz odmianie ogólnopolskiej – traktujące o Regionie Zagórzeńskim.

Naukę gry na flecie poprzecznym rozpoczęła w wieku 11 lat. Od 2008 roku gra w Orkiestrze Dętej „Echo Gór” z Kasinki Małej. Ukończyła Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia im. Ludomira Różyckiego w Myślenicach oraz Szkołę Muzyczną II stopnia im. Bronisława Rutkowskiego w Krakowie z wyróżnieniem.

W 2025 roku uzyskała tytuł magistra z instrumentalistyki na Akademii Sztuki w Szczecinie w klasie fletu. W trakcie studiów przebywała na stypendium w Conservatorio Guido Cantelli di Novara we Włoszech. Doskonaliła swe umiejętności podczas licznych lekcji mistrzowskich prowadzonych przez światowej sławy flecistów, jak Philippe Bernold, Barbara Świątek-Żelazny, János Bálint czy Antoni Wierziński. Uczestniczyła również w wielu konferencjach i warsztatach fletowych, m.in. w Letniej Akademii Muzycznej w Krakowie, Meetingu Fletowym w Katowicach czy też w Szczecińskim Forum Fletowym. Brała udział w warsztatach ze studiów orkiestrowych prowadzonych pod okiem Elżbiety Turczyńskiej-Drobnik (pierwsza flecistka Filharmonii Poznańskiej) oraz Joanny Kowalczyk (pierwsza flecistka Filharmonii Szczecińskiej), jak również w praktykach Narodowej Orkiestry Dętej w Lubinie.

Dokonana nagrań sesyjnych, m. in. hymnu Świątowych Dni Młodzieży 2023, czy muzyki współczesnej podczas krakow-

skiego Festiwalu Muzyki Filmowej w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Występowała w Polsce i za granicą, m. in. w Operze Krakowskiej, Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, Ambasadzie RP w Pradze (Czechy) czy Konsulacie Honorowym RP w Nowej Goricy (Słowenia). Koncertowała w składach kameralnych, jak i symfonicznych, m. in. z Orkiestrą „Młodzi – Polscy”, Orkiestrą Justyny Zawiślan, ICON Orchestra oraz Orkiestrą Symfoniczną UKEN.

Pracę magisterską pt. „Inspiracje muzyką tradycyjną w polskiej literaturze fletowej” poświęciła utworom opartym na muzyce tradycyjnej. Wśród nich znalazła się „Sonata podhalańska” autorstwa Marcina Wójcika z Mszy Dolnej, absolwenta kompozycji Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, której prawykonanie odbyło się podczas jej recitalu dyplomowego w czerwcu 2025 roku.

Prowadzi również działalność pedagogiczną. Naucza gry na flecie poprzecznym. Część z jej uczennic gra obecnie w Orkiestrze Dętej „Echo Gór” z Kasinki Małej.

Osiągnięcia z roku 2025:

- Międzynarodowy Konkurs Muzyczny im. Franza Schuberta w Wiedniu – I nagroda (Wiedeń, 25.04.25),
- Międzynarodowy Konkurs Muzyczny w Rzymie – II nagroda (Rzym, 01.04 – 01.05.25),
- Ogólnopolski Konkurs Instrumentalny „Rezonans” – III nagroda (Szczecin, 30.05.25),
- Międzynarodowy Konkurs Muzyczny „Opus” – wyróżnienie (Kraków, 14.04 – 19.05.25),
- 5. Konkurs Literacki „Piękno Małopolski – słowem opisane” Małopolskiego Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu – wyróżnienie; kat. proza, język literacki (Nowy Sącz, 28.05.25),
- 1. Konkurs Literacki „Gwarą pisane” Instytutu Niematerialnego Dziedzictwa Ludów Karpackich w Ludźmierzu – I miejsce; proza, gwara (Ludźmierz, 25.06.2025),
- 54. Ogólnopolski Konkurs Literacki im. Tadeusza Staicha na wiersz o tematyce górskiej – III miejsce; poezja, gwara (Zakopane, 5.07.2025),
- VII Ogólnopolski Konkurs Poetycki „O złotą gałązkę jabłoni” – wyróżnienie; poezja, gwara (Łososina Dolna, 7.10.25),
- XXIII Międzynarodowy Konkurs Literacki im. Ks. Jamroza – Nagroda specjalna; poezja, gwara (Mszana Dolna, 19.10.25),
- 54. Ogólnopolski Konkurs Literacki im. Jana Pocka – wyróżnienie; proza, gwara (Lublin, 27.10.2025)

***

Ewa Murzyn z Łętowego jest zawodniczką UKS KORYO Mszana Dolna oraz Kadry Województwa Małopolskiego w Taekwondo Olimpijskim, powołana do Reprezentacji Narodowej Juniorów w sezonie 2025/2026.

W ciągu roku 2025 osiągnęła wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 5. miejsce w zawodach Pucharu Świata Dutch Open, Eindhoven, 8-9.03.25

- 1. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Ostrowiec Świętokrzyski, 28-30.25
- 1. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Poznań, 27.04.25
- 11. miejsce w zawodach Pucharu Świata Serbia Open, Belgrad, 5-6.04.25
- 1. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów, Olsztyn, 10.05.25
- 2. miejsce w zawodach Pucharu Świata Polish Open, Warszawa, 19-21.09.25
- 1. miejsce w zawodach Pucharu Polski Bydgoszcz Cup, 10-12.10.25
- 3. miejsce w Mistrzostwach Polski Seniorów, Września, 8.11.25
- 9. miejsce w Mistrzostwach Europy Juniorów, Aigle (Szwajcaria), 19-21.11.25
- 1. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Toruń, 28-30.22.25

***

Paweł Karpierz z Mszy Górnej jest zawodnikiem UKS KORYO Mszana Dolna oraz zawodnikiem Kadry Województwa Małopolskiego w Taekwondo Olimpijskim. Powołany został do Reprezentacji Narodowej Kadetów w sezonie 2025/2026.

W ciągu roku 2025 osiągnął bardzo wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 2. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Ostrowiec Świętokrzyski, 28-30.03.25
- 2. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Poznań, 27.04.25
- 5. miejsce w zawodach Pucharu Świata Serbia Open, Belgrad, 5-6.04.25
- 2. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, Suwałki, 31.05.25
- 3. miejsce w zawodach Pucharu Świata Polish Open, Warszawa, 19-21.09.25
- 1. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Toruń, 28 – 30.11.25

***

Karolina Szczęsnowska z Kasinki Małej jest zawodniczką UKS KORYO Mszana Dolna oraz zawodniczką Kadry Województwa Małopolskiego.

W ciągu roku 2025 osiągnęła bardzo wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 3. miejsce w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski, Olsztyn, 10.05.25
- 3. miejsce w Mistrzostwach Polski Seniorów, Września, 7-8.11.25
- 5. miejsce w zawodach Pucharu Polski Seniorów, Poznań, 26-27.04.25

***

Mateusz Szczęsnowski z Kasinki Małej jest zawodnikiem UKS KORYO Mszana Dolna. Jest zawodnikiem Kadry Narodowej Seniorów, która przygotowuje się do Mistrzostw Europy w Monachium 2026.

W ciągu roku 2025 osiągnął bardzo wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 2. miejsce w zawodach Pucharu Polski Seniorów, Poznań, 26-27.04.25
- 5. miejsce w zawodach Pucharu Świata Polish Open, Warszawa, 19-21.09.25

***

Martyna Uchacz z Mszany Górnej jest zawodniczką UKS KORYO Mszana Dolna oraz Kadry Województwa Małopolskiego w Taekwondo Olimpijskim.

W ciągu roku 2025 osiągnęła wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 11. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów, Olsztyn, 10.05.25
- 3. miejsce w zawodach Pucharu Polski Juniorów, Bydgoszcz, 11-12.10.25
- 5. miejsce w Mistrzostwach Polski Seniorów, Września, 8.11.25
- 11. miejsce w zawodach Pucharu Polski Juniorów, Poznań, 26 – 27.04.25

***

Angelika Luźniak z Łętowego jest zawodniczką UKS KORYO Mszana Dolna oraz Kadry Województwa Małopolskiego.

W ciągu roku 2024 osiągnęła wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 5. miejsce w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski, Olsztyn, 10.05.25
- 5. miejsce w Mistrzostwach Polski Seniorów, Września, 7-8.11.25

***

Aleksandra Karpierz z Mszany Górnej jest zawodniczką UKS KORYO Mszana Dolna oraz zawodniczką Kadry Województwa Małopolskiego w Taekwondo Olimpijskim.

W ciągu roku 2025 osiągnęła bardzo wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 5. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Ostrowiec Świętokrzyski, 28 – 30.03.25
- 5. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych, Ogólnopolskiej olimpiadzie Młodzieży, Suwałki, 31.05.25
- 3. miejsce w zawodach Pucharu Polski Bydgoszcz CUP, 10-12.10.25
- 3. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Toruń, 28-30.11.25

***

Tomasz Cieżak z Kasinki Małej jest zawodnikiem UKS KORYO Mszana Dolna oraz zawodnikiem Kadry Województwa Małopolskiego w Taekwondo Olimpijskim.

W ciągu roku 2025 osiągnął bardzo wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 9. miejsce w Zawodach Pucharu Polski, Ostrowiec Świętokrzyski, 28-30.25
- 2. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Poznań, 27.04.25
- 5. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, Suwałki, 31.05.25
- 5. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Toruń, 28-30.11.25

***

Jakub Karpierz z Mszany Górnej jest zawodnikiem UKS KORYO Mszana Dolna oraz zawodnikiem Kadry Województwa Małopolskiego w Taekwondo Olimpijskim.

W ciągu roku 2025 osiągnął bardzo wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 3. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Ostrowiec Świętokrzyski, 28 – 30.03.25
- 11. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, Suwałki 31.05.25

***

Kamil Dawiec z Kasinki Małej jest zawodnikiem UKS KORYO Mszana Dolna oraz zawodnikiem Kadry Województwa Małopolskiego w Taekwondo Olimpijskim.

W ciągu roku 2025 osiągnął bardzo wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 3. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Poznań, 27.04.25
- 2. miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików, Częstochowa, 18.10.25

***

Wojciech Karpierz z Mszany Górnej jest zawodnikiem UKS KORYO Mszana Dolna oraz zawodnikiem Kadry Województwa Małopolskiego w Taekwondo Olimpijskim.

W ciągu roku 2025 osiągnął bardzo wysokie wyniki sportowe w dyscyplinie taekwondo olimpijskie. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- 5. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Ostrowiec Świętokrzyski, 28-30.03.25
- 1. miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików, Częstochowa, 18.10.25
- 5. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Poznań, 27.04.25
- 5. miejsce w zawodach Pucharu Polski, Toruń, 28 – 30.11.25.

MAGDA POLAŃSKA

Kultura góralska ze statusem ochronnym

Schytek 2025 roku przyniósł znakomite wieści! 17 listopada decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego kultura góralska polskich Karpat została wpisana na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Uzyskała tym samym status ochronny.

Wpis zainicjował Narodowy Instytut Dziedzictwa, a koordynowany był przez Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” z Nowego Sącza, Związek Podhalan w Polsce im. Świętego Jana Pawła II oraz Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej. W tworzenie wniosku żywo zaangażowane były przedstawicielki Zagórzan: Klaudia Gawronek (depozytariusz-

ka), Magdalena Polańska, Agnieszka Józefiak-Lewandowska oraz Dorota Kościelniak i Monika Kościelniak. Podczas konsultacji regionalnych na bazie kwestionariuszy i badań terenowych zebrane zostały informacje aktualne dla regionu zagórzańskiego, włączone ostatecznie we wniosek ogólny.

Prace nad wpisem prowadzone były w ramach regularnych spotkań przedstawicieli Górali Polskich, a więc Górali Zagórzańskich, Śląskich, Żywieckich, Babiogórskich, Orawskich, Podhalańskich, Gorczańskich, Kliszczackich, Spiskich, Pienińskich, Łącko-Kamienickich oraz Nadpopradzkich. Wspólnie wypracowali oni wniosek obejmujący współczesne przejawy tradycji góralskiej kultywowanej każdego dnia. Mimo wyraźnych różnic między regionami udało się ująć kwintesencję kultury góralskiej bazującej na wspólnej historii, języku, muzyce, obrzędowości oraz poczuciu tożsamości.

Kultura góralska to żywe dziedzictwo niematerialne przekazywane z pokolenia na pokolenie. Jej obecność na liście nakłada na państwo obowiązek inwentaryzacji wszelkich form tradycji Górali Polskich zgodnie z zaleceniami Konwencji UNESCO. Dzięki temu podjęte zostaną systemowe działania dążące do ochrony, dokumentacji i podtrzymywania kultury góralskiej. Niech się dzieje!

KLAUDIA GAWRONEK

Ćwierć wieku kołędniczego świętowania! Jubileuszowa XXV edycja Powiatowego Przeglądu Kołędniczego „Zagrojcie ta Turoniowi” w Kasinie Wielkiej

W dniach 17 i 18 stycznia 2026 r. Kasina Wielka w gminie Mszana Dolna stała się centrum kołędniczego świętowania za sprawą jubileuszowej XXV edycji Powiatowego Przeglądu Zespołów Kołędniczych pt. „Zagrojcie Ta Turoniowi”.

Dwudniowe wydarzenie, prezentujące bogate tradycje, folklor i obrzędowość okresu bożonarodzeniowego i kołędowego Lachów i Zagórczan, odbyło się w Remizie OSP w Kasinie Wielkiej. Uczestniczyło w nim 36 grup kołędniczych z terenu całego Powiatu Limanowskiego (w tym 14 dziecięcych, 5 młodzieżowych i 17 dorosłych), zakwalifikowanych podczas eliminacji gminnych.

Podczas obu dni przeglądu prezentacje podziwiała publiczność licznie zgromadzona na widowni oraz poprzez transmi-

sję internetową. Udział w wydarzeniu wzięli także przedstawiciele samorządów, szkół i instytucji z terenu powiatu limanowskiego. Powiat Limanowski reprezentowali: Starosta Limanowski Mieczysław Uryga, Wicestarosta Ewa Filipiak, Przewodniczący Rady Powiatu Limanowskiego Józef Pietrzak, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Limanowskiego Grzegorz Wójcik oraz radni powiatu: Krzysztof Przybytek, Halina Gocal, Jadwiga Cichańska, Szczepan Figura, Marcin Dziedzina, Leszek Król i Helena Kania. Gminę Mszana Dolna reprezentowali: Wójt Gminy Mszana Dolna Mirosław Cichorz wraz ze Skarbnik Gminy Mszana Dolna Moniką Marszałik oraz Przewodniczącym Rady Gminy Mszana Dolna Janem Chorągwickim wraz z członkami Rady Gminy Mszana Dolna oraz sołtysami.

Podczas sobotniej odsłony przeglądu obecny był również Poseł do Parlamentu Europejskiego Arkadiusz Mularczyk, którego podczas niedzielного finału reprezentowała Iwona Sus – dyrektor biura poselskiego.

Gośćmi wydarzenia byli również: Urszula Sroka – kierownik delegatury urzędu wojewódzkiego, oddział w Nowym Sączu oraz członkowie delegacji z gmin partnerskich powiatu limanowskiego z Koszalina i Sławna w województwie zachodniopomorskim oraz partnerzy gminy Mszana Dolna – delegacje z Margonina oraz z Gródka Jagiellońskiego z Ukrainy.

Na zakończenie pierwszego dnia przeglądu goście z Pomorza, wspólnie z przedstawicielami samorządu Powiatu Limanowskiego oraz Wójtem Gminy Mszana Dolna Mirosławem Cichorzem, stworzyli spontaniczną grupę kołędową, wspierani przez publiczność na widowni, wykonali wspólnie kolędę.

Finał niedzielnych przesłuchań konkursowych uświetniły dodatkowo: Ludowy Żeński Zespół Wokalny „Beregynia” z Ukrainy, Zespół „Dolina Mszanki”, Orkiestra „Echo Zagórczan” wspólnie z Zespołem „Kasinianie Zagórczanie”, a także Zespół „Zagórzańska Siła”. Wszystkie prezentacje gości oczarowały publiczność, zachęcając do wspólnego śpiewu i zostały nagrodzone gromkimi oklaskami.

Komisja Konkursowa w składzie: prof. dr hab. Stanisław Węglarz – etnolog, mgr Benedykt Kafel – etnograf oraz Piotr Lulek – regionalista, muzyk, po obejrzeniu i wnikliwej ocenie wszystkich prezentacji ponad 600 wykonawców podjęła decyzję o przyznaniu nagród i wyróżnień dla grup kołędniczych w trzech kategoriach: dziecięcej (od 7 do 13 lat), młodzieżowej (od 14 do 17 lat) oraz w kategorii dorosłych.

Pozналиśmy również grupy kołędnicze, które już wkrótce będą reprezentowały Powiat Limanowski podczas „Karnawa-

pracy zespołów oraz ich opiekunów w przygotowania, dbałość o detale i wierność tradycji.

Serdecznie gratulujemy laureatom i wszystkim wspaniałym uczestnikom XXV Powiatowego Przeglądu Kolędniczego. Życzymy również naszym reprezentantom wielu sukcesów w tegorocznej edycji „Góralskiego Karnawału”.

W niedzielę, podczas uroczystego wręczenia nagród jubileuszowej edycji przeglądu, nie zabrakło również szczególnych podziękowań skierowanych do organizatorów, instruktorów grup i wszystkich osób zaangażowanych w tworzenie tego przedsięwzięcia. To dzięki wspólnej pracy wydarzenie z roku na rok rozwija się i tworzy jedyną w swoim rodzaju atmosferę.

Warto dodać, że w liście Pośła do Parlamentu Europejskiego Arkadiusza Mularczyka, który odczytała dyrektor biura poselskiego Iwona Sus, zawarte było również zaproszenie dla delegacji grupy kolędniczej „z Gwiazdą” z Sadku Kostrzy z okazji jubileuszu 15-lecia powstania zespołu.

Jubileuszową edycję wydarzenia w Kasynie Wielkiej z humorem, wdziękiem i charyzmą poprowadził Marian Wójtowicz.

Powiatowy Przegląd Kolędniczy już od ćwierć wieku jednoczy społeczność – mieszkańców i gości naszego regionu – wokół tradycji, z dumą promującą i utrwalającą kulturę, która jest tak ważnym składnikiem naszej tożsamości oraz cennym dziedzictwem. Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy wzięli w nim udział, tworząc to szczególne kolędnicze spotkanie, obecnie jak i w przeszłości.

Życzymy kolejnych udanych edycji Powiatowego Przeglądu Kolędniczego „Zagrojcie Ta Turoniowi”, a na kolejną zapraszamy już za rok!

Patronat nad XXV Powiatowym Przeglądem Zespołów Kolędniczych sprawowali Starosta Limanowski Mieczysław Uryga oraz Wójt Gminy Mszana Dolna Mirosław Cichorz.

Partnerem wydarzenia było Województwo Małopolskie, a także Zagórzańskie Dziedziny i Bank Spółdzielczy w Mszanie Dolnej.

AGATA NIEZABITOWSKA, EWELINA DZIEDZINA

łu Góralskiego” w Bukowinie Tatrzańskiej. Są to **dorośle grupy kolędnicze** – laureaci I miejsca w tegorocznej edycji powiatowego przeglądu:

- „z Gwiazdą” z Sadku Kostrzy
- „Pasterze z Szopką” z Krasnego Lasocic (zespół Sami Swoi)
- „z Turoniem” z Raby Niżnej
- „z Turoniem” z Piszczowej (zespół regionalny Kijom Worci)
- „z Gwiazdą” z Jurkowa
- „Pasterze” ze Szczyrzyca

Ponadto na Ogólnopolski Przegląd Grup Kolędniczych „Pastuszkowe kolędowanie” w Podegrodziu komisja zakwalifikowała laureatów I miejsc w kategorii dziecięcej i młodzieżowej, tj.:

3 grupy dziecięce:

- „z Gwiazdą” z Sadku Kostrzy
- „z Gwiazdą” z Krasnego Lasocic
- „Pasterze z Szopką” z Zasadnego

3 grupy młodzieżowe:

- „z Gwiazdą” z Szyku
- „z Szopką Lalkową” z Sadku Kostrzy
- „Trzej Królowie” z Krasnego Lasocic

Komisja konkursowa zwróciła uwagę na bardzo wysoki poziom artystyczny prezentacji, podkreślając widoczny wkład

15 powodów

Kampania społeczna „15 powodów” Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę (FDDS) porusza temat ochrony dzieci i młodzieży przed negatywnym wpływem mediów społecznościowych. Jej celem jest zwrócenie uwagi na realne zagrożenia w serwisach społecznościowych oraz doprowadzenie do zmiany granicy wieku dostępu do nich z 13. do 15. roku życia i skutecznego egzekwowania tego limitu.

Pomysłodawcy kampanii opisują 15 realnych powodów, by zachęcić rodziców i opiekunów do stosowania zasady „do 15. roku życia bez mediów społecznościowych” oraz apelować o systemowe zmiany prawne. Warto poznać 15 powodów, by świadomie podjąć decyzję o ochronie własnych dzieci.

Wykorzystywanie seksualne (grooming, nakłanianie do spotkań offline, pozyskiwanie materiałów intymnych, sextortion, CSAM)

Od początku istnienia internetu jest on wykorzystywany przez sprawców do nawiązywania kontaktów o charakterze seksualnym z dziećmi. Najczęściej polega to na budowaniu relacji emocjonalnej (grooming) w celu nakłaniania dziecka do rozmów seksualnych, przesyłania intymnych materiałów lub spotkań offline i bezpośredniego wykorzystania.

Sprawcy często podszywają się pod rówieśników albo przyjmują rolę życzliwej, wspierającej osoby. Wykorzystują naturalne potrzeby dziecka: akceptacji, uwagi, bliskości i poczucia wyjątkowości.

Rozwój technologii znacząco rozszerzył skalę i formy tego zagrożenia. Upowszechnienie smartfonów sprawiło, że internet stał się jednym z głównych narzędzi pozyskiwania materiałów pornograficznych z udziałem dzieci. Nakłanianie do pozowania przed kamerą i przesyłania intymnych treści jest dziś jedną z najczęstszych form wykorzystywania seksualnego online.

Główną areną tych działań są popularne wśród dzieci i nastolatków media społecznościowe, komunikatory oraz gry online z funkcją czatu. To tam dochodzi do manipulacji i szantażu seksualnego (sextortion), m.in. poprzez groźby ujawnienia relacji lub opublikowania wcześniej pozyskanych materiałów.

Dostęp do zdjęć, filmów i informacji publikowanych przez dzieci w profilach znacząco ułatwia sprawcom działanie: skraca proces wyszukiwania ofiar, ułatwia dobór strategii kontaktu i przyspiesza manipulację.

Coraz częściej w proces groomingu wykorzystywane są także narzędzia oparte na sztucznej inteligencji – zdolne do prowadzenia długotrwałych, emocjonalnie angażujących

rozmów. AI bywa również używana do tworzenia lub przerabiania wizerunku dziecka na materiał pornograficzny. Zdarza się też, że rozmowy dzieci z popularnymi chatbotami dryfują w stronę treści o charakterze seksualnym.

Cyberprzemoc (przemoc rówieśnicza w środowisku cyfrowym, cyberbullying, agresja elektroniczna)

Przemoc rówieśnicza nie jest zjawiskiem nowym. Od zawsze była obecna w szkołach i grupach rówieśniczych – w formie wyśmiewania, poniżania, wykluczania, zastraszania czy przemocy fizycznej. Internet i media społecznościowe radykalnie zmieniły jednak jej charakter i skalę.

- Za sprawą środowiska cyfrowego przemoc rówieśnicza:
- przestała być ograniczona do jednego miejsca i momentu,
  - stała się ciągła – dostępna 24 godziny na dobę,
  - zyskała publiczność, która ją wzmacnia i utrwała.
- Cyberprzemoc obejmuje m. in.:
- obrażanie i poniżanie w komentarzach oraz wiadomościach prywatnych,
  - przerabianie wizerunku przy użyciu aplikacji i narzędzi opartych na AI,
  - rozpowszechnianie kompromitujących zdjęć, filmów i screenów,
  - wykluczanie z grup i społeczności online,
  - podszywanie się pod inne osoby.

W wielu przypadkach przemoc nie kończy się w sieci, lecz przenosi się do szkoły, na podwórko i do codziennych relacji offline.

Pornografia

(materiały pornograficzne, erotyka, reklamy promujące treści pornograficzne)

Pornografia w internecie kojarzy się przede wszystkim z dużymi, wyspecjalizowanymi serwisami pornograficznymi. Powszechne jest przekonanie, że to one stanowią główne źródło ryzyka, a media społecznościowe – popularne wśród dzieci i młodszych nastolatków – są od takich treści wolne lub skutecznie je filtrują. To przekonanie jest mylne. Pornografia w mediach społecznościowych nie zawsze ma charakter jawny. Często przyjmuje formy pośrednie, rozproszone i trudne do jednoznacznego rozpoznania. Występuje m.in. jako:

- filmy i zdjęcia zawierające fragmenty treści pornograficznych lub odsyłające do serwisów dla dorosłych,
- zamknięte grupy, czaty i kanały, w których użytkownicy wymieniają się materiałami,
- treści typu soft porn, obecne w codziennym feedzie i normalizowane jako „styl życia”,
- jawna pornografia dostępna na platformach, gdzie jest ona formalnie dozwolona mimo niskiej granicy wieku rejestracji.

W efekcie dzieci i młodzi nastolatkowie nie muszą aktywnie szukać pornografii. Często trafiają na nią przypadkowo – w środowiskach, które są dla nich podstawowym kanałem komunikacji, rozrywki i kontaktu z rówieśnikami.

Presja Wyglądu, grafika Pawła Kuczyńskiego

Przemocowe treści

(patotrześci, brutalne nagrania, normalizacja przemocy)

Przemoc nie jest nowym zjawiskiem w mediach. Przez lata była jednak filtrowana redakcyjnie, opatrzona komentarzem i wyraźnie oddzielona od treści dla dzieci. Media społecznościowe zniosły te bariery. Dziś przemocowe treści funkcjonują w tym samym strumieniu co memy, filmy rozrywkowe i komunikacja rówieśnicza. Dzieci i młodzi nastolatkowie mają z nimi kontakt bez zapowiedzi, ostrzeżeń i kontekstu. Do przemocowych treści należą m. in.:

- nagrania bójek, pobić i upokarzania,
- tzw. patotrześci, w których przemoc staje się elementem rozrywki,
- brutalne materiały z wypadków i zdarzeń losowych,
- nagrania z wojen i konfliktów zbrojnych,
- filmy dokumentujące realne zabójstwa i ataki.

Wiele z tych materiałów nie jest tworzone z myślą o dzieciach, ale dociera do nich w sposób przypadkowy i niekontrolowany – poprzez algorytmy, udostępnienia i rekomendacje.

Mowa nienawiści i radykalizacja

(hejt, normalizacja agresji, przesuwanie granic)

Mowa nienawiści i wrogie formy komunikacji nie są zjawiskiem nowym. W przeszłości miały jednak ograniczony za-

Ryzykowne zachowania, grafika Pawła Jońca

się i były wyraźnie piętnowane w przestrzeni publicznej. Media społecznościowe radykalnie zmieniły skalę, tempo i dynamikę tego zjawiska.

Dziś hejt, pogarda i agresywny język funkcjonują jako stały element komunikacji online. Dzieci i młodsi nastolatki stykają się z nimi nie tylko wtedy, gdy są bezpośrednim celem ataku, ale także jako bierni odbiorcy treści wymierzonych w inne osoby i grupy.

Mowa nienawiści obejmuje m. in.:

- wyzwiska i dehumanizujące określenia,
- treści homofobiczne, rasistowskie i seksistowskie,
- nawoływanie do przemocy lub wykluczenia,
- ośmieszanie i pogardę wobec określonych grup,
- narracje usprawiedliwiające agresję i przemoc.

Z czasem kontakt z takimi treściami przestaje być szokujący i zaczyna być postrzegany jako element „normalnej” komunikacji.

Kontakt z mową nienawiści wiąże się z obniżeniem empatii, wzrostem agresji i impulsywności, normalizacją przemocy symbolicznej, lękiem i poczuciem zagrożenia, trudnościami w budowaniu relacji opartych na szacunku. U części dzieci prowadzi to do utwardzenia postaw i akceptacji agresji, u innych – do wycofania, bezradności i poczucia braku wpływu.

Szkodliwe wzorce

(influencerzy, porównania społeczne, życie „na pokaz”)

Media społecznościowe stały się jednym z głównych źródeł wzorców zachowań, aspiracji i stylu życia dzieci i nastolatków. To tam młodzi ludzie obserwują, jak „powinno się” wyglądać, zachowywać, odnosić sukcesy i funkcjonować w relacjach z innymi. W odróżnieniu od tradycyjnych autorytetów wzorce obecne w mediach społecznościowych funkcjonują jako element codziennego strumienia komunikacji i rozrywki. Pojawiają się w tym samym środowisku, w którym toczą się kontakty rówieśnicze, zabawa i wymiana informacji. Nie są incydentalne – towarzyszą codziennemu korzystaniu z platform. Szczególną rolę w kształtowaniu tych wzorców odgrywiają influencerzy. Nie stanowią oni jednorodnej grupy. Obok treści edukacyjnych, prospołecznych czy rozwijających zainteresowania funkcjonuje bardzo duża liczba przekazów utrwalających szkodliwe wzorce. Są to m. in.:

- oderwane od rzeczywistości obrazy życia, pozbawione codziennych trudności i konsekwencji,
- prezentowanie sukcesu głównie przez pryzmat pieniędzy, luksusu i zasięgów,
- promowanie konsumpcji jako podstawowego celu i sensu działania,
- treści podporządkowane reklamom i współpracom komercyjnym,
- narracje, w których popularność i monetyzacja uwagi stają się wartością nadrzędną.

Dla dzieci i nastolatków granica między treścią autentyczną a reklamową jest często nieczytelna. Reklama bywa ukryta w codziennych relacjach, filmach i „zwykłym życiu”

Uzależnienie, grafika Magdaleny Pankiewicz

twórcy, co zwiększa jej wiarygodność i siłę oddziaływania. Treści niosące szkodliwe wzorce są dodatkowo wzmocnione przez algorytmy, ponieważ przyciągają uwagę, wywołują silne emocje, generują reakcje i zaangażowanie.

W praktyce oznacza to, że uproszczone przekazy o szybkim sukcesie są bardziej widoczne niż złożone narracje pokazujące wysiłek, porażki i konsekwencje. Wizerunki „idealnego życia” wypierają obrazy codzienności. W efekcie dzieci i nastolatki częściej stykają się z przekazami, w których:

- pieniądze i popularność są na pierwszym miejscu,
- sukces nie wiąże się z pracą ani odpowiedzialnością,
- wartość człowieka mierzona jest zasięgiem, wyglądem i reakcjami innych.

Ryzykowne zachowania

challenge, wyzwania, ekstremalne trendy, presja popularności

Ryzykowne zachowania nie są zjawiskiem nowym. Dzieci i nastolatki od zawsze testowali granice, podejmowali ryzyko i sprawdzali siebie w grupie rówieśniczej. Media społecznościowe radykalnie zmieniły jednak skalę, dynamikę i motywację tych zachowań. Dziś ryzyko jest rejestrowane i publikowane, zyskuje publiczność, bywa nagradzane popularnością, zasięgiem i reakcjami.

Ryzykowne zachowania w mediach społecznościowych obejmują m.in.:

Problemy z Koncentracją, grafika Jakuba Kaminskiego

- internetowe „challenge” zagrażające zdrowiu lub życiu,
- podejmowanie niebezpiecznych działań w celu nagrania filmu,
- nagrywanie bójek, aktów przemocy lub wandalizmu,
- ryzykowne zachowania komunikacyjne (np. nagrywanie podczas jazdy),
- eksperymentowanie z używkami prezentowane jako „zabawa” lub norma.

W wielu przypadkach nie chodzi o samo doświadczenie, lecz o jego publiczną prezentację i reakcję widowni.

Presja wyglądu (ciało, filtry, porównania, seksualizacja)

Wygląd i ciało od zawsze były obszarem porównań społecznych, szczególnie w okresie dorastania. Media społecznościowe radykalnie wzmocniły ten mechanizm, czyniąc z wyglądu jeden z głównych wyznaczników wartości, akceptacji i popularności. W środowisku cyfrowym dzieci i nastolatki funkcjonują w świecie obrazów, w którym:

- wygląd jest stale oceniany,
- atrakcyjność jest nagradzana reakcjami i zasięgiem,
- ciało staje się elementem publicznej prezentacji.
- Presja wyglądu obejmuje m. in.:
- porównywanie się z rówieśnikami i twórcami treści,
- dążenie do nierealistycznych standardów urody,
- seksualizację wizerunku,
- przekonanie, że wygląd decyduje o sukcesie, relacjach i pozycji społecznej.

Uzależnienie (utrwalone wzorce korzystania, utrata kontroli)

Choć „uzależnienie od mediów społecznościowych” nie funkcjonuje jako formalna diagnoza kliniczna, u dzieci i na-

stolatków coraz częściej obserwuje się utrwalone wzorce korzystania, określane jako problematyczne korzystanie z internetu (PUI), które przypominają mechanizmy znane z zachowań nałogowych.

Nie chodzi o samo korzystanie z aplikacji, lecz o sytuację, w której:

- dziecko sięga po telefon automatycznie, bez wyraźnej potrzeby,
- ma trudność z przerwaniem korzystania z ekranu lub nie jest w stanie tego zrobić,
- reaguje niepokojem, irytacją lub narastającą frustracją w przypadku braku dostępu do mediów,
- aktywności offline stają się mniej atrakcyjne i „niekonkurencyjne”,
- inne obszary życia są podporządkowywane obecności w mediach społecznościowych.

W takim układzie media społecznościowe przestają być narzędziem, a zaczynają pełnić rolę dominującego regulatora emocji, uwagi i czasu.

Zaburzenia snu (nocne korzystanie, telefon w sypialni, dług senny)

Sen jest jednym z podstawowych filarów rozwoju dzieci i nastolatków. Odpowiada m.in. za regulację emocji, procesy uczenia się i zapamiętywania, regenerację fizyczną, równowagę psychiczną.

Depresja i Lęk, grafika Jagody Stączek

Wystawa **15 POWODÓW**, grafika Pawła Kuczyńskiego

U dzieci i młodszych nastolatków coraz częściej obserwuje się niedobór snu oraz obniżoną jego jakość. Zjawisko to wiąże się z funkcjonowaniem w środowisku cyfrowym, w którym granice między dniem a nocą ulegają zatarciu, a dostęp do bodźców i komunikacji jest stały. Zaburzenia snu obejmują m. in.:

- zbyt późne zasypianie,
- skrócony całkowity czas snu,
- częste wybudzenia w nocy,
- trudności z porannym wstawaniem,
- przewlekłe zmęczenie w ciągu dnia.

Problemy z koncentracją (rozproszenie uwagi, przerywana koncentracja, wielozadaniowość)

Zdolność koncentracji uwagi jest kluczowa dla uczenia się, zapamiętywania i wykonywania złożonych zadań. U dzieci i nastolatków coraz częściej obserwuje się jednak trwale trudności z utrzymaniem skupienia, zwłaszcza w sytuacjach wymagających wysiłku poznawczego. Nie chodzi o chwilowe rozproszenie, lecz o utrwalony wzorzec funkcjonowania, w którym:

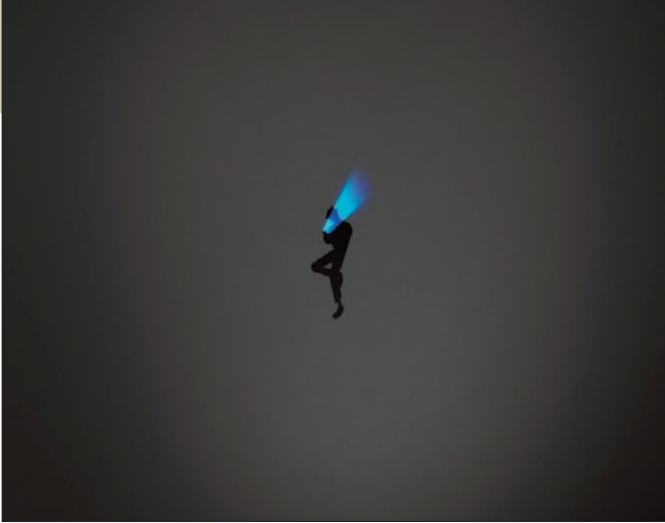
- uwaga szybko się rozprasza,
- pojawia się potrzeba częstej zmiany bodźców,
- trudne staje się dłuższe skupienie na jednym zadaniu.

Zaburzenia snu, grafika Pauli Dudek

Przemocowe treści, grafika Kamili Szcześniak

Osamotnienie, grafika Przemka Kotyńskiego

W efekcie koncentracja przestaje być zasobem wspierającym rozwój, a staje się stanem trudnym do utrzymania.

Problemy z koncentracją wiążą się z:

- trudnościami w nauce i zapamiętywaniu,
- obniżeniem jakości pracy twórczej i kreatywnej,
- frustracją i spadkiem motywacji,
- poczuciem „nie radzę sobie”,
- pogorszeniem wyników szkolnych,
- napięciami w relacjach z dorosłymi.

U części dzieci i nastolatków trudności z koncentracją zaczynają definiować obraz siebie jako „słabszych” lub „leniwych”, mimo że źródło problemu leży w środowisku funkcjonowania, a nie w realnych możliwościach dziecka.

Osamotnienie (pozorna łączność, słabnięcie relacji offline)

Media społecznościowe są często przedstawiane jako narzędzie łączenia ludzi i podtrzymywania relacji. W praktyce u części dzieci i nastolatków obserwuje się jednak narastające poczucie osamotnienia – mimo stałej obecności w sieci i licznych kontaktów online. Osamotnienie w tym kontekście nie oznacza braku kontaktów, lecz:

- brak poczucia bliskości i realnego wsparcia,
- relacje oparte głównie na krótkich, powierzchownych interakcjach,
- poczucie bycia „obok”, a nie „w relacji”.

Dziecko może być stale aktywne online, a jednocześnie doświadczać samotności i braku zakorzenienia w relacjach.

Depresja i lęk (pogorszenie dobrostanu psychicznego)

Coraz więcej dzieci i nastolatków doświadcza długotrwałego obniżenia nastroju, napięcia i lęku, które wpływają na ich codzienne funkcjonowanie, relacje i poczucie bezpieczeństwa. Objawy te nie mają charakteru incydentalnego i często utrzymują się przez dłuższy czas. Mogą one obejmować m. in.:

- przewlekły smutek i obniżony nastrój,
- napięcie i niepokój,
- spadek energii i motywacji,
- poczucie bezradności i braku wpływu,
- trudności w odczuwaniu radości.

Media społecznościowe nie są jedyną przyczyną tych problemów, ale stanowią istotny czynnik środowiskowy, który może je nasilać, utrwalać i pogłębiać, zwłaszcza przy wczesnym i intensywnym korzystaniu.

FOMO (lęk przed byciem pominiętym, presja ciągłej obecności)

FOMO to lęk przed tym, że coś ważnego wydarzy się bez mojego udziału. W środowisku mediów społecznościowych mechanizm ten jest stale podsycany przez:

- strumień relacji i aktualizacji w czasie rzeczywistym,
- stałą widoczność aktywności innych osób,
- komunikaty sugerujące, że „wszyscy są gdzieś” i „coś się dzieje”.

Dla dzieci i nastolatków FOMO nie jest jedynie chwilowym dyskomfortem. Często przyjmuje formę utrwalonego napięcia, które wpływa na emocje, decyzje i codzienne funkcjonowanie.

Dzieci i nastolatki silnie potrzebują przynależności do grupy, są szczególnie wrażliwi na wykluczenie i brak odpowiedzi, mają ograniczoną zdolność dystansowania się od bodźców społecznych, traktują bycie „na bieżąco” jako warunek bycia częścią wspólnoty.

W tym wieku brak reakcji, pominięcie w rozmowie czy nieobecność online łatwo urastają do rangi realnego zagrożenia relacyjnego.

Problemy zdrowotne (mniej ruchu, przeciążone ciało, słabszy wzrok, zaburzony sen, gorsza kondycja)

Media społecznościowe wpływają nie tylko na sferę psychiczną, lecz także na zdrowie fizyczne dzieci i nastolatków. Coraz więcej czasu spędzanego w pozycji siedzącej, przed ekranem, odbywa się kosztem ruchu, snu i naturalnej aktywności. Dla wielu dzieci korzystanie z mediów społecznościowych nie jest krótką aktywnością, lecz stałym elementem dnia, który wypełnia przerwy, czas wolny i momenty odpoczynku. Problemy zdrowotne obejmują m. in.:

- ograniczenie codziennej aktywności fizycznej,
- przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego,
- dolegliwości wzroku,
- zaburzenia rytmu dobowego,
- ogólne osłabienie kondycji fizycznej.

Nie są to incydentalne dolegliwości, lecz utrwalony wzorzec funkcjonowania, związany z codziennymi nawykami.

Zachęcamy wszystkich czytelników do wsparcia tej ważnej inicjatywy – wystarczy podpisać petycję i dołączyć do apelu o bezpieczniejszy internet dla dzieci.

Wejdź na stronę kampanii www.15powodow.pl
i już dziś wyraż swój głos!

Na podstawie materiałów kampanii społecznej www.15powodow.pl
OPRACOWAŁA ANNA PETRYCKA

Zagórzańskie Smyki – pierwszy żłobek w Gminie Mszana Dolna

Gminny Żłobek „Zagórzańskie Smyki” w Mszanie Górnej to nowoczesna i przyjazna przestrzeń dla najmłodszych mieszkańców gminy, która powstała z inicjatywy Urzędu Gminy Mszana Dolna. Utworzenie placówki było możliwe dzięki dofinansowaniu z rządowego programu Aktywny Maluch 2022–2029, którego celem jest zwiększenie dostępności miejsc opieki dla dzieci do lat trzech.

Żłobek mieści się w budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 w Mszanie Górnej, co stanowi wygodne i bezpieczne rozwiązanie dla rodziców oraz sprzyja integracji lokalnej społeczności. Placówka została zaprojektowana z myślą o komforcie i bezpieczeństwie dzieci – do dyspozycji maluchów są dwa duże, jasne i estetycznie urządzone pomieszczenia, które tworzą przyjazne warunki do zabawy i odpoczynku.

Wyposażenie żłobka obejmuje wszystko, co niezbędne do codziennej opieki nad najmłodszymi. Znajdują się tu nowoczesne meble oraz bogaty zestaw pomocy dydaktycznych i zabawek – zarówno edukacyjnych, jak i sensorycznych. Wśród nich warto wymienić drewniane zabawki, gry rozwijające, pomoce inspirowane metodą Montessori, a także nowoczesne rozwiązania, takie jak dywan interaktywny, robot edukacyjny Emys czy bum bum dzwonki, które wspierają rozwój muzyczny i poznawczy dzieci.

Placówka przeznaczona jest dla maksymalnie 20 dzieci, co pozwala na indywidualne podejście do każdego malucha. Nad ich bezpieczeństwem i rozwojem czuwa wykwalifikowany zespół składający się z trzech opiekunów oraz jednej osoby wspierającej. Żłobek funkcjonuje od poniedziałku

do piątku w godzinach od 7:00 do 17:00, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy, co stanowi duże udogodnienie dla pracujących rodziców.

Dużą wagę przywiązuje się również do bezpieczeństwa – wejście do żłobka wyposażone jest w wideodomofon, co umożliwia kontrolę dostępu do placówki. Opiekunowie mają także do dyspozycji specjalne wózki wieloosobowe, dzięki którym codzienne spacerują są komfortowe i bezpieczne dla wszystkich dzieci.

Gminny Żłobek „Zagórzańskie Smyki” w Mszanie Górnej to miejsce, które łączy funkcję opiekuńczą z edukacyjną, tworząc warunki sprzyjające harmonijnemu rozwojowi najmłodszych. To inwestycja w przyszłość lokalnej społeczności – wspierająca rodziny i dająca dzieciom najlepszy start w kolejny etap życia.

Program Aktywny Maluch w Mszanie Górnej jest dofinansowany ze środków Krajowego Planu Odbudowy w formie wsparcia bezzwrotnego w kwocie 717 240,00 zł oraz środków budżetu państwa, na finansowanie podatku VAT w kwocie 96 770,00 zł. Całkowite dofinansowanie: 814 010,00 zł

MAGDALENA PUCHAŁA

Fundusze Europejskie

Dofinansowane przez Unię Europejską

Dofinansowanie żłobka z programu Aktywny Maluch 2022-2029

Beneficjent: Gmina Mszana Dolna

#NextGenerationEU

www.mapadotacji.gov.pl

V Zagórzański Jarmark Wielkanocny – odczarowany!

Pogoda, która spędzała sen z powiek organizatorom

Kiedy ruszyły przygotowania do V Zagórzańskiego Jarmarku Wielkanocnego, wszyscy, którzy byli zaangażowani w jego organizację, najbardziej obawiali się pogody... W naszej pamięci tkwiły jeszcze wspomnienia z ubiegłych lat, kiedy to w planach miało być zielono, a było białe... Martwiliśmy się tym bardziej, że akurat na Wielkanoc przygotowywane są rzeczy z wrażliwych, podatnych na wilgoć materiałów... Kwiaty z bibuły to najważniejsza dekoracja palm, a jak tu znowu sygnie, to jak my je ochronimy i zachowamy w nienaruszonym stanie?

Na wszelkie sposoby przekazywaliśmy wskazówki wystawcom, by mieli na uwadze różne pogodowe anomalie i postarali się na nie jakoś przygoto-

wać... Wszystko to na nic – na szczęście! W tym roku nie spadła ani jedna kropla deszczu na cały plac targowy – pogoda się udała, a wśród uczestników nie zabrakło nawet takiej ekipy, która się opalała....

Wiosna okazała się sprzymierzeńcem

Czy to przychylność z góry, czy to spełniły się dobre i szczerze życzenia „aby nam ani jedna kropla deszczu, ani jeden płatek śniegu w niedzielę na jarmark nie spadł”? Faktem jest, że sprawdziła się ta dobra wróżba! Od wczesnego poranka, mimo organizacyjnej gorączki, uśmiech nie schodził nam więc z twarzy. Każdy, kto rozkładał się ze swoim towarem na stoiskach, komentował pogodowy prezent – udało się!

My również przygotowaliśmy Wam niespodziankę – na V Zagórzański Jar-

mark Wielkanocny zostali zaproszeni goście ze słowackiej gminy Lendak. I to właśnie Starosta (odpowiednik naszego burmistrza) tego samorządu, Miro Koščák, został poproszony o oficjalne otwarcie jarmarku. W towarzystwie naszej uroczej konferansjerki, Klaudii Gawronek, poszło mu to koncertowo – w przemówieniu wygłoszonym po polsku odniósł się do naszej współpracy, porównał te dwa regiony i żartował z błyskiem w oku... Wiadać, czuł się u nas jak w domu!

Goście ze Spisza i kulinarna rywalizacja, która przyciąga tłumy

Partnerskie, projektowe miasto Gminy Mszana Dolna ze słowackiego Spisza to bardzo zgrana i aktywna społeczność – obiecali przyjechać, to przyjechali i nie dość, że wzięli udział we wszystkich proponowanych aktywnościach, to jesz-

cze przygotowali własną wersję sodry i stanęli do rywalizacji w konkursie „Bitwa na sodrę”!

Nieco światła na jarmarkowe zaplecze

Do tej pory o wsparcie w organizacji tej kulinarnej części jarmarku, czy to wiosennego, czy zimowego, prosiliśmy współpracujące z Zagórzańskimi Dziećmi stowarzyszenia. Warto podkreślić, że to dodatkowy wydatek, o pokrycie którego starały się organizacje pozarządowe, pisząc odpowiednie wnioski o dofinansowanie – przede wszystkim na tzw. „wkład do kotła”. Mało tego, to również materiały na warsztaty z rękodzieła, czy to ozdób świątecznych, czy bibuły niezbędnej do produkcji kwiatów na zagórzańską bagnięć... Do tego dochodzą statuetki dla uczestników „Bitwy”... W ten sposób uchylamy trochę rąbka tajemnicy od organizatorów – to wszystko także związane jest z organizacją jarmarku.

W tym roku tę finansową część organizacji wziął na siebie Urząd Gminy Mszana Dolna w ramach realizacji Projektu Interreg Polska–Słowacja, współfinansowanego przez Unię Europejską <https://www.fmp-tatry.eu/sk>. Należy również zaznaczyć, że sponsorem nagrody jest przez wszystkie te lata Paweł Kołodziej, właściciel Szapo ba pizzeria i restauracji Dziki Smardz w Kasince Małej, który zaprasza na profesjonalne warsztaty zwycięską drużynę.

W samo południe – aromaty, kolejki i emocje przy stoiskach

Wspomniana wyżej „Bitwa na sodrę” to chyba najważniejszy punkt programu wiosennego jarmarku. Towarzyszą jej emocje ze strony zgłoszonych do konkursu drużyn i ogromne, naprawdę ogromne zainteresowanie publiczności. Nie inaczej było i tym razem. W samo południe zaroilo się przy stoiskach, nad którymi unosiły się świąteczne aromaty.

Trochę z przejęciem, trochę z nadzieją na to, że przygotowana święconka zasmakuje na tyle, że warta będzie oddanego na nią głosu, poczęstunek rozpoczęło pięć scodrych grup reprezentujących: Obec Lendak ze Słowacji (cały gar ich „polewki” poszedł w mig!), Śwarne Babki z KGW Łętowe (święconka ze świeżym, zsiadłym mlekiem), KGW Gosposie z Mszany Górnej (te, tradycyjnie, przygotowują swoją sodrę na maślanie), KGW Łostowianki z Łostówki (do nich ustawiła się największa kolejka, a zapachy niezwykle nęciły, wszak była to zupa gotowana na serwatce) oraz pełen werwy i radości Klub Senior + z Mszany Dolnej (ta grupa przygotowała sodrę gotowaną na maślanie).

Smaki, spotkania i twarze, które tworzą klimat jarmarku

Wśród smakoszy tej wielkanocnej zupy dostrzegliśmy m.in. lokalnych samorządowców: Ewę Poraj Zbrożek

– Sekretarz Miasta Mszana Dolna, Andrzeja Pałkę i Bartosza Gocała – Radnych Rady Miejskiej. W tłumie wypatryliśmy też dwóch dobrze nam znanych panów, których znakiem rozpoznawczym są kapelusze (Kasiu i ujek Stasek), pasjonata lokalnej historii i tradycji (Stanisława z Kasinki), naszych wiernych fanów – sympatyczną rodzinę Starmachów z Mszany Górnej, żółnierza Andrzeja, a także Ciećków z Tarnowa oraz naszego „cudnego” Pawła wraz z przesłódką Julcią...

Nie zauważyliśmy, czy Monika Marszałik – Skarbnik i Mirosław Cichorz, Wójt Gminy Mszana Dolna, spróbowali sodry, na pewno jednak widzieliśmy, że nie mogli doczekać się wręczenia statuetek... Nie mniejsze emocje towarzyszyły głosującym (wśród których wypatryliśmy dr Katarzynę Ceklarcz i Wojciecha Winkela – członków Kapituły Znak Promocyjnego Zagórzańskie Dziedziny) – wybór był ciężki i bardzo trudno było się zdecydować, na kogo oddać głos...

Zainteresowanie tą powinnością było tak duże, że zabrakło kart do głosowania i musieliśmy je naprędce dorabiać, aby wynik odzwierciedlał rzeczywistą liczbę oddanych głosów. I przyznać trzeba, że poziom był bardzo wyrównany, a poszczególne wyniki niewiele różniły się od siebie.

Ostatecznie jednak „Złota chochła” trafiła do Łostowianek, srebrną odebrał główny kucharz Klubu Senior +, a brą-

zowe ex aequo – Śwarne Babki z Łętowego i Gospisze z Mszany Górnej. Nagroda specjalna „Scodro łyśka” pojechała do Słowacji!

Tradycja w praktyce – warsztaty, które przyciągają kolejne pokolenia

Niezmiennym, dużym zainteresowaniem na naszych jarmarkach cieszy się zagroda z żywymi owieczkami (tym razem zadbało o nią Stowarzyszenie Miłośników Kultury Góralskiej Pod Cyrlołom) oraz warsztaty „Zagórzańskie cejco”, podczas których gaździny z KGW Olszówka instruuja, jak własnoręcznie zrobić kwiaty z bibuły lub krepki-

ny, a potem wykonać palmę świąteczną i przybrać ją tymi kolorowymi ozdobami. Zanieść do poświęcenia zrobioną przez siebie palmę – to jest coś!

Przysłowiowego bakcyła złapali też Słowacy, u których nie ma zwyczaju przyozdabiania palm kwiatami z bibuły. Coś nam się jednak wydaje, że po pobycie u Zagórczan stworzą nową tradycję... Nawet „kulturny” Jan się tym tematem zainteresował!

Wspólnota, promocja i atmosfera, do której chce się wracać

Zarówno na sodrę, jak i na warsztaty plastyki obrzędowej oraz świąteczne za-

kupy u Zagórczan zdecydowali się nasi dobrzy znajomi, których traktujemy jak członków rodziny. Mamy tutaj na myśli instagramerów: Mamo, a daleko jeszcze?, Wycieczkotekę, Porę na wycieczkę czy Agę_on_the_go. Zresztą ich relacje z wydarzenia obejrzały tysiące osób. Niech dobra wieść idzie w świat...

Warto podkreślić, że wszystkie jarmarki (i ten wielkanocny, i bożonarodzeniowy) odbywają się we współpracy trzech samorządów: Miasta Mszana Dolna, Gminy Mszana Dolna i Gminy Niedźwiedz. W ten sposób wspólnie promujemy posiadaczy Znaku Promocyjnego Zagórzańskie Dziedziny, lokalnych rękodzielników, przedsiębiorców,

twórców, a także partnerów i kreatorów zagórzańskiej marki lokalnej.

Na jarmark zgłaszają się również inni chętni wystawcy, którzy przyjeżdżają czasem z daleka – i dobrze, miejsca jest wystarczająco. Co dla nas jest ważne, to zwrotne informacje, którymi zgnamy się, obiecując sobie kolejny zagórzański jarmark – wszyscy podkreślają, że jest tutaj wspaniała atmosfera i ludzie, którzy tworzą to wydarzenie.

Bez względu na deszcz, śnieg czy piękne, niebieskie niebo i odległość – przyjeżdżają, by poczuć klimat, posiedzieć, spotkać się ze znajomymi, pogadać, pośmiać się i jeszcze coś kupić. Widzimy się na kolejnym jarmarku!

Sercem i siłą jarmarku są zawsze wystawcy. Tym razem za obecność i spotkania przy stoiskach dziękujemy 44 wystawcom.

ORGANIZATORZY

Bartłomiej Puto i Aneta Kobryń w czołówce Zimowych Igrzysk Paraolimpijskich

Zespół biegaczy narciarskich – Aneta Kobryń i Bartłomiej Puto – reprezentował Polskę podczas XIV Zimowych Igrzysk Paraolimpijskich Mediolan–Cortina 2026, rywalizując wśród najlepszych zawodników świata w kategorii osób z niepełnosprawnością wzroku.

Bartłomiej Puto pochodzi z Kasiny Wielkiej, a tutaj – wiadomo – ze względu na Justynę Kowalczyk, multimedialistkę igrzysk olimpijskich i mistrzostw świata, każdy interesuje się biegami narciarskimi. Bartłomiej we wczesnej młodości był świadkiem jej największych sukcesów.

– Pamiętam, że jak zdobywała medale na igrzyskach, to jeździło się, kibico-

walo z szalikami, malowało flagi na twarzach – to były ogromne emocje – wspomina. W 2014 roku w Kasinie powstał Zagórzański Klub Sportowy, w którym trenerami byli biathloniści, w tym olimpijczyk Jan Ziemianin.

Czy potrzeba więcej, żeby w młodym chłopcu rozbudzić ambicje sportowe, za-inspirować do pracy nad sobą i wytrwałych treningów, marzeń o olimpiadzie?

Idea paraolimpiady opiera się na równości szans, przełamywaniu barier i pokazywaniu, że sport może być przestrzenią dla każdego – niezależnie od ograniczeń. Zimowe Igrzyska Paraolimpijskie to nie tylko rywalizacja na najwyższym poziomie, ale także manifest siły charakteru, determinacji i odwagi zawodników. To właśnie tutaj szczególnie wyraźnie widać,

że granice często istnieją tylko w naszych głowach, a prawdziwa siła rodzi się z pasji i ciężkiej pracy.

Podczas paraolimpijskich startów Bartłomiej Puto występował w roli przewodnika Anety Kobryń. Rola przewodnika w biegach narciarskich polega przede wszystkim na bezpiecznym i precyzyjnym prowadzeniu zawodnika z niepełnosprawnością wzroku po trasie. Przewodnik biegnie przed zawodnikiem i za pomocą komend głosowych na bieżąco informuje o przebiegu trasy – zakrętach, zmianach terenu czy końcu toru. Musi robić to z odpowiednim wyprzedzeniem, jasno i rytmicznie, aby zawodnik mógł reagować bez wahania.

To zadanie wymaga nie tylko bardzo dobrej kondycji fizycznej, ale też ogrom-

nej koncentracji i odpowiedzialności. Przewodnik musi jednocześnie kontrolować własny bieg i dostosowywać tempo oraz komunikaty do potrzeb zawodnika, tak aby umożliwić mu osiągnięcie jak najlepszego wyniku. Między zawodnikiem a przewodnikiem kluczowe jest pełne zaufanie – często to właśnie głos przewodnika staje się dla sportowca jedynym „zmysłem orientacji” na trasie. Warto podkreślić, że przewodnik oceniany jest tak samo jak zawodnik – tworzą oni zespół, startują wspólnie i razem mogą stanąć na podium.

Rywalizacja biegaczy narciarskich rozpoczęła się 10 marca 2026 r. – właśnie wtedy nasz rodak zadebiutował na najważniejszej sportowej arenie świata. Dla jego sportowej partnerki były to już drugie zimowe igrzyska paraolimpijskie – w 2022 roku startowała w Pekinie.

Od pierwszego biegu było jasne, że polski duet przyjechał do Włoch z ambicjami i świetnym przygotowaniem. W sprincie stylem klasycznym zajęli znakomite 7. miejsce, a dzień później – w biegu na 10 km stylem klasycznym – ponownie uplasowali się na 7. pozycji. Tym samym nie tylko osiągnęli swój cel, jakim była lokata w pierwszej ósemce, ale także pokazali, że potrafią rywalizować z najlepszymi na świecie.

Prawdziwe emocje przyniosły ostatnie dni igrzysk. 14 marca, w biegu sztafetowym 4 × 2,5 km open (Krzysztof Plewa, Piotr Grabowski z przewodnikiem Jakubem Twardowskim, Błażej Bieńko z przewodnikiem Michałem Lańdą oraz Aneta Kobryń z Bartłomiejem Puto), reprezentacja Polski wywalczyła 8. miejsce. Co warto podkreślić – Aneta Kobryń rywalizowała w tej

konkurencji z mężczyznami, co tylko potęguje wagę tego wyniku.

Dzień później, 15 marca, w biegu na 20 km stylem dowolnym, nasz duet ponownie zameldował się na 8. pozycji, pieczętując swój bardzo udany występ.

Dwa miejsca w czołowej ósemce świata na zakończenie igrzysk to powód do dumy – tym większy, że jednym z bohaterów tych zmagania był Zagórzanin. Na trasach we Włoszech nie zabrakło wsparcia najbliższych, a w Gminie Mszana Dolna Bartłomiej Puto i Aneta Kobryń mogli liczyć na gorący doping mieszkańców, którzy z uwagą śledzili każdy ich start.

Warto wspomnieć, że reprezentacje m.in. Polski i Ukrainy zbojkotowały paradę narodów rozpoczynając ceremonię otwarcia Zimowych Igrzysk Paraolimpijskich Mediolan–Cortina 2026 (6 marca 2026 r., Arena di Verona). Powodem

był sprzeciw wobec decyzji Międzynarodowego Komitetu Paraolimpijskiego, który dopuścił sportowców z Rosji i Białorusi do startu pod flagami narodowymi, z hymnem i symbolami państwowymi – mimo trwającej agresji Rosji na Ukrainę i wsparcia Białorusi.

Bojkot był wyrazem solidarności z Ukrainą i podkreśleniem, że takie decyzje stoją w sprzeczności z wartościami paraolimpijskimi. Polscy i ukraińscy sportowcy wzięli udział w samych igrzyskach, ale symbolicznie odmówili udziału w ceremonii otwarcia, co odbiło się szerokim echem w mediach międzynarodowych.

To były wielkie sportowe emocje i jeszcze większa radość dla naszej lokalnej społeczności. Serdecznie gratulujemy Bartłomiejowi i Anecie – i już teraz trzymamy kciuki za kolejne starty!

ANNA PETRYCKA

Historia pisze się na naszych oczach!

Z Łętowego na olimpijskie trasy – Aleksandra Kołodziej w Mediolanie i Cortinie 2026

Z Łętowego i Mszany Górnej prosto na światowe trasy XXV Zimowych Igrzysk Olimpijskich Mediolan–Cortina 2026 pojechała Aleksandra Kołodziej, wychowanka LKS Witów Ski Mszana Górna. Gmina Mszana Dolna, znana z licznych olimpijczyków, może poszczycić się kolejną reprezentantką w prestiżowej światowej rywalizacji.

Droga do Igrzysk

Ola zdobyła doświadczenie w Mistrzostwach Świata Juniorów (2022–2024), Mistrzostwach Świata Seniorów w Trondheim 2024 oraz w Zimowej Uniwersjadzie 2024. Jej ciężka praca, liczne treningi, starty krajowe i międzynarodowe przyniosły upragnioną nominację olimpijską.

Przygotowania do sezonu prowadził trener kadry młodzieżowej Arkadiusz Posiadała, a w przerwach między obozami Ola trenowała z klubem, w Łętowym i na siłowni Szkoły Podstawowej nr 1 w Mszanie Górnej. Jesienią 2025 roku zdobyła wicemistrzostwo Polski w biegach na nartorolkach.

Sezon 2025/2026 rozpoczęła startami w Szwecji, Finlandii i Norwegii, a następnie w Davos w Szwajcarii. Ola podjęła także wyzwanie ekstremalnego cyklu Tour de Ski, sześciu startów w osiem dni, kończąc maraton wymagającym podbiegiem na Alpe Cermis. Była dziewiątą Polką w historii, która ukończyła ten prestiżowy cykl.

Dzięki punktom Pucharu Świata wygrała rywalizację z pozostałymi polskimi kandydatkami i znalazła się wśród czterech Polek zakwalifikowanych na Igrzyska Olimpijskie 2026.

Starty olimpijskie

Olimpiada rozpoczęła się 6 lutego 2026 r., a biegi odbywały się na trasach Val di Fiemme. Aleksandra Kołodziej wystartowała w trzech konkurencjach:

10 lutego – Sprint klasyczny

W kwalifikacjach wzięło udział 87 zawodniczek. Ola zajęła 42. miejsce, nie kwalifikując się do finałów. Pozostałe Polki: Monika Skinder (33. miejsce) i Izabela Marcisz (37. miejsce) również nie awansowały. Zwyciężyła Szwedka Linn Svahn.

12 lutego – Bieg na 10 km techniką dowolną

Wystartowało 111 zawodniczek, w tym 4 reprezentantki Polski. Ola ukończyła bieg na 44. pozycji, pokazując solidny występ wśród światowej czołówki. Pozostałe Polki: Monika Skinder (60. miejsce), Izabela Marcisz (40. miejsce), Eliza Rucka-Michałek (27. miejsce).

14 lutego – Sztafeta 4×7,5 km

Polska drużyna miała szansę na dobre miejsce, jednak w trudnych warunkach pogodowych doszło do pechowego upadku Oli. Padający deszcz, grząski śnieg i brak możliwości wcześniejszego zapoznania się z trasą doprowadziły do wypadku, w którym złamała kij i uderzyła kolanem. Sztafeta została wyprzedzona przez Estonki, choć Ola niemal dogoniła Francuzki. W tym dniu obchodziła 22. urodziny – niezwykła data w jej debiutanckim olimpijskim starcie.

Całym sercem kibicowaliśmy Oli

Podczas Igrzysk mieszkańcy Łętowego i gminy Mszana Dolna i śledzili starty Oli z dumą. Budynki i trasy zdobyły biało-czerwone banery, a kibice wspierali naszą zawodniczkę w mediach i osobiście na włoskich trasach. Jej występy były nie tylko sportowym wydarzeniem, lecz także momentem integracji i radości całej społeczności.

Dla nas, Zagórzan, to moment dumy, który zostanie w pamięci na lata! To kolejna, po naszej niedoścignionej Mistrzyni Świata i Mistrzyni Olimpijskiej, Królowej naszych serc i Ambasadorce Zagórzkańskich Dziedzic – Ju-

Aleksandra Kołodziej podczas Zimowych Igrzysk Olimpijskich 2026 r.

stynie Kowalczyk – Tekieli; Weronice Kalecie czy (wcześniej) Halinie Nowak – Guńce – zagórzańska biegaczka narciarska, którą powołano do reprezentacji Polski na ZIO! Zdecydowanie to wiekopomna chwila!

Udział Aleksandry Kołodziej w XXV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich to dowód jej talentu, determinacji i ciężkiej pracy. Choć debiut przyniósł trudne doświadczenia, wyniki indywidualne były lepsze niż w poprzednim sezonie Mistrzostw Świata, a upadek w sztafecie nie umniejsza ogromnego sukcesu.

Dziś możemy powiedzieć z dumą: nasza Zagórzan-ka postawiła pierwsze kroki na olimpijskich trasach i pokazała, że marzenia z małej miejscowości mogą prowadzić na najwyższą sportową scenę świata. Dziękujemy Oli za emocje, serce i wzór do naśladowania. Wierzmy, że przed nią jeszcze wiele sukcesów i kolejne starty, które będą powodem do dumy całej gminy.

ANNA PETRYCKA

Nowe życie boiska w Kasinie Wielkiej

Dzięki wsparciu finansowemu z budżetu Województwa Małopolskiego w ramach projektu „Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa – MIRS”, Gmina Mszana Dolna zakończyła gruntowną modernizację boiska przy Szkole Podstawowej nr 2 w Kasinie Wielkiej.

Na obiekcie położono nową, bezpieczną nawierzchnię poliuretanową z polimerycznie związanego granulatu gumowego. Dzięki temu dzieci i młodzież mogą korzystać z boiska w komfortowych i bezpiecznych warunkach, minimalizujących ryzyko kontuzji.

Boisko zostało wyposażone w nowe urządzenia do gry w koszykówkę, tenisa oraz kometkę. Wielofunkcyjność obiektu pozwala uczniom wybierać spośród różnych dyscyplin sportowych, co dodatkowo sprzyja integracji i wspólnemu spędzaniu czasu. Modernizacja objęła także oświetlenie boiska – wszystkie źródła światła zostały wymienione na energooszczędne.

Przeprowadzone prace były odpowiedzią na potrzeby mieszkańców, którzy oczekiwali bezpiecznego i dogodnie położonego miejsca do aktywności fizycznej. Obiekt jest dostępny nieodpłatnie dla wszystkich mieszkańców Gminy Mszana Dolna, którzy chcą rozwijać swoją kondycję i pasję do sportu. Zachęcamy do korzystania!

ANNA JAWORSKA

**MODERNIZACJA BOISKA WIELOFUNKCYJNEGO PRZY
ZESPOLE SZKOŁY I PRZEDSZKOŁA NR 2 W KASINIE
WIELKIEJ**

Inwestycja zrealizowana w 2025 r.
przy wsparciu finansowym

Województwa Małopolskiego

Dotacja w wysokości 129 000,00 PLN

Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa MIRS

 MAŁOPOLSKA

„Mistrzowskie posunięcie” – I Noworoczny Turniej Szachowy

16 stycznia 2026 r. w Szkole Podstawowej nr 1 im. Marii Konopnickiej w Mszanie Górnej odbył się I Noworoczny Turniej Szachowy „Mistrzowskie posunięcie”. W rywalizacji wzięli udział uczniowie z 14 szkół z terenu trzech gmin – łącznie 24 zawodników.

W kategorii dziewcząt zwyciężyła Emilia Migdał (SP2 Mszana Dolna), drugie miejsce zajęła Zuzanna Kijek (SP1 Mszana Górna), a trzecie – Weronika Wietrzyk (SP Olszówka). Wśród chłopców najlepszy okazał się Stanisław Dudzik (SP Łostówka), drugie miejsce zdobył Wiktor Kubowicz (SP3 Kasinka Mała), a trzecie – Kamil Draus (SP Niedźwiedź).

Turniej zorganizowano pod patronatem Mirosława Cichorza – Wójta Gminy Mszana Dolna, Rafała Rusnaka – Wójta Gminy Niedźwiedź oraz Agnieszki Orzeł – Burmistrz Miasta Mszana Dolna. Organizatorem wydarzenia była Szkoła Podstawowa nr 1 w Mszanie Górnej.

JAROSŁAW MAZUR

Dyrektor SP1 w Mszanie Górnej

Realizujemy projekt „Dziedzictwo Górali Zagórzańskich – Kultura i Tradycja bez Granic”

Gmina Mszana Dolna pozyskała środki zewnętrzne na realizację nowego, międzynarodowego projektu kulturalnego. Dzięki dofinansowaniu w wysokości 70 072,89 euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego rozpoczynamy realizację przedsięwzięcia pn. „Dziedzictwo Górali Zagórzańskich – Kultura i Tradycja bez Granic”.

Projekt koncentruje się na ochronie, popularyzacji oraz twórczym rozwijaniu lokalnego dziedzictwa kulturowego. W jego ramach zaplanowano organizację warsztatów wymiany kulturowej obejmujących m.in. śpiew, taniec, malarstwo, rękodzielnictwo, gotowanie oraz serowarstwo. Uczestnicy będą mieli okazję nie tylko doskonalić swoje umiejętności, ale także dzielić się doświadczeniami z partnerami ze Słowacji.

Ważnym elementem projektu będzie przygotowanie i wydanie „Albumu Tradycji Zagórzańskiej”, a także stworzenie zestawu fiszek turystycznych „Spacer z przewodnikiem – część I”, które staną się praktycznym narzędziem do poznawania lokalnego dziedzictwa. W programie znalazły się również wydarzenia kulinarne, w tym „Bitwa na sodrę” oraz konkurs na tradycyjną potrawę wigilijną, promujące regionalne smaki i dawne receptury.

Zwieńczeniem działań będzie duże wydarzenie plenerowe „Zagórzańskie Lato” z udziałem partnerów ze Słowacji, sta-

nowiące przestrzeń do wspólnego świętowania, prezentacji dorobku projektowego oraz dalszego zacieśniania współpracy transgranicznej.

Celem przedsięwzięcia jest ochrona i promocja dziedzictwa Górali Zagórzańskich oraz wzmocnienie współpracy polsko-słowackiej.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach programu Interreg Polska – Słowacja 2021–2027.

ANNA PETRYCKA

Nowa odsłona świetlicy wiejskiej w Olszówce

Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Olszówce od początku swojego istnienia jest głównym miejscem spotkań i integracji mieszkańców tego Sołectwa. To tutaj odbywają się zebrania wiejskie, imprezy kulturalno – rozrywkowe oraz spotkania organizowane przez tutejsze Stowarzyszenia, Szkołę oraz Parafię.

Z biegiem lat, pomimo regularnego odnawiania i konserwacji, parkiet w obrębie dużej sali uległ bardzo mocnemu zużyciu. W wielu miejscach pojawiły się tak duże ubytki, że jedynie kompleksowa wymiana podłogi pozwoliłaby na całkowicie bezpieczne korzystanie z niej. Drewniana podłoga na scenie znajdującej się w obrębie świetlicy oraz w pomieszczeniu pomocniczym była w dużo lepszym stanie niż na głównej sali, jednak dla zachowania swoich właściwości i dobrego wyglądu, wymagała przeprowadzenia cyklinowania. Tak samo wyglądała sytuacja w mniejszej, bocznej sali świetlicy. Również ściany w obrębie sali głównej wymagały odnowienia. Dotychczas istniejąca boazeria, wykonana wiele lat temu, nie spełniała już w pełni funkcji dekoracyjnej, a wręcz przytłaczała salę poszarzałym kolorem i widocznymi ubytkami, które nie nadawały się już do renowacji.

To wszystko jest już jednak przeszłością, dziś mieszkańcy Olszówki mogą korzystać z wyremontowanej, funkcjonalnej i bezpiecznej świetlicy, która zyskała nowoczesnego charakteru.

Gmina Mszana Dolna przy wsparciu finansowym pozyskanym z budżetu Województwa Małopolskiego w ramach zadania „Małopolskie świetlice wiejskie 2025” wykonała kompleksową wymianę parkietu na sali głównej oraz renowację podłóg na scenie, pomieszczeniu za sceną oraz w mniejszej sali bocznej.

Dodatkowo zerwana została stara boazeria ze ścian w obrębie głównej sali, położone zostały tynki i pomalowane ściany.

Przeprowadzony remont pozwoli w pełni wykorzystywać potencjał tej świetlicy na potrzeby lokalnej społeczności.

ANNA JAWORSKA

Projekt zrealizowano w ramach pomocy finansowej udzielonej Gminie Mszana Dolna na wykonanie prac remontowo – budowlanych w świetlicy wiejskiej w sołectwie Olszówka w ramach zadania pn.

„Małopolskie świetlice wiejskie 2025”

WSPÓLFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W KWOCIE: 50 000,00 zł

WARTOŚĆ INWESTYCJI: 137 860,00 zł

Program osłonowy „Na zdrowie seniorze”

Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do seniorów – kobiet w wieku „60+” oraz mężczyzn w wieku „65+”, znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków stałych wystawionych przez lekarza, będących mieszkańcami Gminy Mszana Dolna.

Pomoc finansowa przysługuje, jeżeli osoba uprawniona spełnia łącznie następujące warunki:

- miesięczne wydatki na leki stałe wystawione przez lekarza przekroczyły łącznie co najmniej kwotę 30 zł oraz
- jej dochód nie przekracza 350% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. kwoty 3535 zł/m-c, jeżeli dana osoba prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe, lub
- dochód na osobę w jej rodzinie nie przekracza 350% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. kwoty 2880,50 zł/m-c, jeżeli dana osoba prowadzi gospodarstwo wieloosobowe,

Pomoc finansowa przyznawana jest w:

- w czerwcu 2026 r. za miesiące od listopada 2025 r. do kwietnia 2026 r.; o pomoc finansową należy składać wnioski od 02-05-2026 r. do 20-05-2026 r.
- w grudniu 2026 r. za miesiące od maja 2026 r. do października 2026 r.; o pomoc finansową należy składać wnioski od 02-11-2026 r. do 20-11-2026 r.

Wysokość pomocy finansowej każdorazowo nie może być wyższa od kwoty:

a) 900 zł – w przypadku pomocy finansowej przyznawanej dla 1 osoby uprawnionej,

b) 1320 zł – w przypadku pomocy finansowej przyznawanej dla osoby uprawnionej i jednej innej osoby wchodzącej w skład jej gospodarstwa domowego,

c) 1800 zł – w przypadku pomocy finansowej przyznawanej osobie uprawnionej i dwóm lub więcej osobom wchodzących w skład jej gospodarstwa domowego.

Pomoc finansowa jest przyznawana na pisemny wniosek osoby uprawnionej lub opiekuna prawnego, złożony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej.

Do wniosku należy dołączyć:

- Dokumenty potwierdzające wysokość dochodu osoby uprawnionej,

a w przypadku osoby w rodzinie – potwierdzające wysokość dochodów poszczególnych członków gospodarstwa domowego i dokumentowanie dochodu następuje zgodnie z przepisami ustawy;

- Zaświadczenie lekarskie potwierdzające przyjmowanie leków stałych,
- Oryginał faktury wystawionej przez aptekę, obejmującej jedynie leki wydawane wyłącznie na podstawie recepty, zawierającej: dane osoby, na rzecz której nastąpiła realizacja recepty, nazwę wydanego leku, jego cenę i ogólną kwotę do zapłaty,

Pomoc **nie przysługuje**, jeśli osobie uprawnionej lub osobie wchodzącej w skład jej gospodarstwa domowego w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przyznano zasiłek celowy lub specjalny zasiłek celowy na zakup leków.

Pomoc **nie przysługuje** mieszkańcom domów pomocy społecznej, osobom przebywającym w szpitalu i innych podmiotach leczniczych oraz osobom odbywającym karę pozbawienia wolności i tymczasowo aresztowanym. Pomoc jest udzielana w sposób proporcjonalny.

Szczegółowych informacji udziela pokój nr 6 w Urzędzie Gminy Mszana Dolna.

GOPS MSZANA DOLNA

PROGRAM OSŁONOWY „NA ZDROWIE SENIORZE”

DLA KOBIET 60+ ORAZ MĘŻCZYŹN 65+ ZAMIESZKUJĄCYCH
STALE NA TERENIE GMINY MSZANA DOLNA

WYMAGANE
DOKUMENTY

PODSTAWOWE
KRYTERIA